

Demokratická výchova pro žáky se SVP

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Obsah

Demokratická výchova pro žáky se SVP	1
1 Vzdělávací program a jeho pojetí.....	3
1.1 Základní údaje	3
1.2 Anotace programu.....	4
1.3 Cíl programu	4
1.4 Klíčové kompetence a konkrétní způsob jejich rozvoje v programu.....	4
1.5 Forma	5
1.6 Hodinová dotace	5
1.7 Předpokládaný počet účastníků a upřesnění cílové skupiny.....	5
1.8 Metody a způsoby realizace	5
1.9 Obsah – přehled tematických bloků a podrobný přehled témat programu a jejich anotace včetně dílčí hodinové dotace	5
1.10 Materiální a technické zabezpečení.....	6
1.11 Plánované místo konání	6
1.12 Způsob realizace programu v období po ukončení projektu.....	6
1.13 Kalkulace předpokládaných nákladů na realizaci programu po ukončení projektu	6
1.14 Odkazy, na kterých je program zveřejněn k volnému využití.....	7
2 Podrobně rozpracovaný obsah programu.....	8
2.1 Tematický blok č. 1: Co je to školní parlament – 4 hodiny	8
2.2 Tematický blok č. 2: Fungování a pravidla parlamentu – 3 hodiny	9
2.3 Tematický blok č. 3 Osoba koordinátora, metody práce a propagace ŠP – 4 hodiny	10
2.4 Tematický blok č. 4: Volby – 4 hodiny	11
2.5 Tematický blok č. 5: Oficiální uvedení do úřadu, příprava na školní rok, evaluace, závěr – 4 hodiny	13
3 Metodická část	14
3.1 Metodický blok č. 1: Co je to školní parlament – 4 hodiny	14
3.2 Metodický blok č. 2: Fungování a pravidla parlamentu – 3 hodiny	18
3.3 Metodický blok č. 3: Osoba koordinátora, metody práce a propagace ŠP – 4 hodiny	22
3.4 Metodický blok č. 4: Volby – 5 hodin	25
3.5 Metodický blok č. 5: Oficiální uvedení do úřadu, příprava na školní rok, evaluace, závěr – 4 hodiny	28
4 Příloha č. 1 – Soubor materiálů pro realizaci programu.....	32
5 Příloha č. 2 – Soubor metodických materiálů	33
6 Příloha č. 3 – Závěrečná zpráva o ověření programu v praxi	35
7 Příloha č. 4 – Odborné a didaktické posudky programu	40
8 Příloha č. 5 – Doklad o provedení nabídky ke zveřejnění programu.....	56

1 Vzdělávací program a jeho pojetí

1.1 Základní údaje

Výzva	Budování kapacit pro rozvoj škol II
Název a reg. číslo projektu	Žákovský/studentický parlament jako efektivní nástroj pro rozvoj kompetencí pro demokratickou kulturu, CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008253
Název programu	Demokratická výchova pro žáky se SVP
Název vzdělávací instituce	Z+M Partner s.r.o.
Adresa vzdělávací instituce a webová stránka	Valchařská 3261/17, Ostrava
Kontaktní osoba	Ing. Renáta Müller
Datum vzniku finální verze programu	Listopad 2020
Číslo povinně volitelné aktivity výzvy	7
Forma programu	Prezenční
Cílová skupina	Žáci na základní škole se speciálními vzdělávacími potřebami ve věku 8 až 15 let
Délka programu	20 vyučovacích hodin
Zaměření programu (tematická oblast, obor apod.)	Podpora aktivního zapojení dětí a žáků do rozhodovacích procesů a do ovlivňování společenského života, posilování výchovy k občanství zacílené zejména na prvovoliče, zlepšování politické gramotnosti, motivace dětí a žáků k zapojení do konkrétních forem participace, zejména strukturovaného dialogu a školních parlamentů, prohlubování spolupráce státních a samosprávných orgánů se školami při aktivitách spojených s občanským vzděláváním
Tvůrci programu	Mgr. Lenka Dvořáková

Odborný garant programu	Mgr. Marcela Dosoudilová Mgr. Jindřiška Holubová
Odborní posuzovatelé	Mgr. Jana Trdá, Ph.D. Mgr. Aneta Pinková, Ph.D.
Specifický program pro žáky se SVP (ano x ne)	ano

1.2 Anotace programu

Program seznamuje žáky na základní škole se speciálními vzdělávacími potřebami s významem a funkcí školního parlamentu na škole. Žáci se pro ně vhodnou formou dozvědí, jaké jsou kroky pro založení parlamentu na škole.

1.3 Cíl programu

Cílem programu je, aby se žáci se speciálními vzdělávacími potřebami aktivně zapojili do rozhodovacích procesů a do ovlivňování společenského a demokratického života.

1.4 Klíčové kompetence a konkrétní způsob jejich rozvoje v programu

Níže uvádíme přehled kompetencí, které získají žáci po absolvování programu.

Kompetence k učení:

Žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá,
- uvádí věci do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů:

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni,
- rozpozná a pochopí problém,
- přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách.

Kompetence komunikativní:

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu,
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim a vhodně na ně reaguje,
- účinně se zapojuje do diskuze, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje.

Kompetence sociální a personální:

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině,
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu,

- přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy,
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu.

Kompetence občanské:

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí,
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy,
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace.

Kompetence pracovní:

Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost,
- dodržuje vymezená pravidla.

1.5 Forma

Prezenční

1.6 Hodinová dotace

20 vyučovacích hodin prezenční výuky

1.7 Předpokládaný počet účastníků a upřesnění cílové skupiny

Cílovou skupinou jsou žáci na ZŠ se speciálními vzdělávacími potřebami ve věku 8 až 15 let (děti s poruchou pozornosti, tedy převážně s ADHD či ADD). Předpokládaný počet účastníků je 10.

1.8 Metody a způsoby realizace

Ověření programu proběhlo formou kroužku demokratické výchovy na dvou školách, účastníci byli z řad žáků se SVP. Doporučujeme realizovat stejným způsobem – tedy formou neformálního vzdělávání. Část programu lze použít také ve výuce v předmětu občanská nauka a dějepis.

1.9 Obsah – přehled tematických bloků a podrobný přehled témat programu a jejich anotace včetně dílčí hodinové dotace

Tematický blok č. 1: Co je to školní parlament – 4 hodiny

Tento blok žákům charakterizuje školní parlament – jeho funkci a význam, možnosti jeho vzniku.

Tematický blok č. 2: Fungování a pravidla parlamentu – 3 hodiny

V tomto bloku se žáci dozví základní funkce a pravidla parlamentu.

Tematický blok č. 3: Osoba koordinátora, metody práce a propagace ŠP – 4 hodiny

Blok seznámí žáky s osobou koordinátora – jeho rolí při vzniku a fungování parlamentu. Žáci se také dozví, jakým způsobem mohou v parlamentu vykonávat činnost a propagovat jej.

Tematický blok č. 4: Volby – 5 hodin

Žáci zjistí, jak probíhá příprava voleb, jejich propagace, realizace a nakonec vyhlášení výsledků voleb. Žáci se také naučí pracovat s hlasovací aplikací ClassFlow.

Tematický blok č. 5: Oficiální uvedení do úřadu, příprava na školní rok, evaluace – 4 hodiny

Blok žáky seznámí s oficiálním uvedením zvolených zástupců do školního parlamentu, s přípravou na školní rok z pohledu členů parlamentu a se zhodnocením činnosti parlamentu na konci školního roku.

1.10 Materiální a technické zabezpečení

Skripta, pracovní listy, flipchart, dataprojektor, počítač, internet, Wi-Fi, hlasovací aplikace ClassFlow.

1.11 Plánované místo konání

Ověřování programu proběhlo na dvou základních školách v prostorách škol. Tento způsob doporučujeme také pro realizátory tohoto programu.

1.12 Způsob realizace programu v období po ukončení projektu

Program může být realizován ve školách formou kroužku nebo některé jeho části mohou být použity ve výuce v hodinách občanské nauky a dějepisu.

1.13 Kalkulace předpokládaných nákladů na realizaci programu po ukončení projektu

Počet realizátorů/lektorů:

Položka		Předpokládané náklady
Celkové náklady na realizátory/lektory		7 050 Kč
z toho	<i>Hodinová odměna pro 1 realizátora/lektora včetně odvodů</i>	235 Kč/hod., 20 hod. výuky + 10 hod. příprava, celkem 30 hodin
	<i>Ubytování realizátorů/lektorů</i>	0 Kč
	<i>Stravování a doprava realizátorů/lektorů</i>	0 Kč
Náklady na zajištění prostor		0 Kč (v rámci školy)
Ubytování, stravování a doprava účastníků		0 Kč
z toho	<i>Doprava účastníků</i>	0 Kč
	<i>Stravování a ubytování účastníků</i>	0 Kč
Náklady na učební texty		500 Kč
z toho	<i>Příprava, překlad, autorská práva apod.</i>	0 Kč
	<i>Rozmnožení textů – počet stran: 50 stran x počet účastníků</i>	500 Kč
Režijní náklady		500 Kč

z toho	Stravné a doprava organizátorů	0 Kč
	Ubytování organizátorů	0 Kč
	Poštovné, telefony	500 Kč
	Doprava a pronájem techniky	0 Kč
	Propagace	0 Kč
	Ostatní náklady	0 Kč
	Odměna organizátorům	0 Kč
Náklady celkem		8 050 Kč
Poplatek za 1 účastníka		805 Kč

1.14 Odkazy, na kterých je program zveřejněn k volnému využití

Odkaz na webové stránky s informacemi o projektu:

<https://www.zmgroun.cz/produkty-a-sluzby/skolstvi-a-dotacni-management/#mark4>

Metodika distanční: [vp6_metodika_distancni.pdf \(zmgroun.cz\)](#)

Metodika prezenční: [vp6_metodika_prezencni.pdf \(zmgroun.cz\)](#)

Skripta: https://www.zmgroun.cz/userdata/pages/1/vp6_skripta_final.pdf

Pracovní listy: [Školní parlament- hry \(zmgroun.cz\)](#)

Pracovní listy - řešení: [Školní parlament- hry \(zmgroun.cz\)](#)

Závěrečný test - řešení: [vp6_test_reseni.pdf \(zmgroun.cz\)](#)

E-learning: <https://elearning.zmgroun.cz/kurz/modul-pro-koordinatory-zs-6-z-6-implementace-zakovskeho-parlamentu-do-zivota-skoly#/>

Program je licencován pod licencí Creative Commons 4.0 BY-SA.

Vzdělávací program bude k dispozici na internetových stránkách RVP.cz: <https://rvp.cz/>

Pokud není uvedeno jinak, jsou použité zdroje v dokumentech vzdělávacího programu (obrázky, fotografie atd.) zakoupeny s autorskými právy, popřípadě jsou dílem týmu tvůrců programu nebo jsou použity z volných databází (týká se také všech příloh programu).

Pracovní listy, psací potřeby.

Podrobně rozpracovaný obsah

Úkol má za cíl naučit žáky vyjádřit svůj názor, postoj a také jej obhájit. V pracovních listech je uvedeno několik pojmů hodnot, které si mají žáci seřadit dle svých priorit.

2.1.3 Téma č. 3: Školní parlament – 1 hodina

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Následující hodina je věnována vzniku a významu školního parlamentu. Podkladem pro lektora je kapitola č. 1 a 2 skript.

Metody

Rozhovor, diskuze, samostatný úkol.

Pomůcky

Papír, psací potřeby.

Podrobně rozpracovaný obsah

Součástí hodiny je také zamyšlení nad tím, co by chtěli žáci ve škole zlepšit a jakým způsobem. Následuje řízená diskuze.

2.1.4 Téma č. 4: Lidská práva – 1 hodina

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Následující hodina je věnována lidským právům – jejich popisu a pochopení prostřednictvím úkolu z pracovních listů.

Metody

Rozhovor, diskuze, samostatný úkol.

Pomůcky

Papír, psací potřeby, pracovní listy.

Podrobně rozpracovaný obsah

Úkolem č. 2 z pracovních listů je rozdělit, co do lidských práv patří a co ne z uvedených tvrzení.

2.2 Tematický blok č. 2: Fungování a pravidla parlamentu – 3 hodiny

2.2.1 Téma č. 1: Jednací řád – 2 hodiny

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Hodina vychází ze skript – kapitola č. 5.

Metody

Výklad, rozhovor, diskuze.

Pomůcky

Skripta, vzor jednacího řádu.

Podrobně rozpracovaný obsah

Jednací řád je souborem formálních pravidel, který jasně a srozumitelně vymezuje hranice školního parlamentu.

2. hodina

Forma a bližší popis realizace

Hodina je věnována lidským právům prostřednictvím úkolu z pracovních listů č. 4.

Metody

Diskuze, brainstorming, týmový úkol.

Pomůcky

Papír A4, barvy, pastelky, lepidlo, časopis, text Všeobecné deklarace lidských práv nebo Evropské úmluvy o ochraně lidských práv.

Podrobně rozpracovaný obsah

Učitel rozdává žákům články s textem. Žáci si mohou vybrat, se kterým článkem deklarace chtějí pracovat.

2.2.2 Téma č. 2: Role ŠP – 1 hodina

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Hodina navazuje na skripta – kapitola č. 6.

Metody

Výklad, rozhovor, diskuze, brainstorming, týmový úkol.

Pomůcky

Skripta, pracovní listy, psací potřeby, flipchart.

Podrobně rozpracovaný obsah

Lektor diskutuje se žáky o rolích parlamentu. V další části hodiny si žáci procvičí komunikační dovednosti aktivitou č. 3 z pracovních listů.

2.3 Tematický blok č. 3 Osoba koordinátora, metody práce a propagace ŠP – 4 hodiny

2.3.1 Téma č. 1 Osoba koordinátora – 2 hodiny

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Tato hodina navazuje na skripta – kapitola č. 7.

Metody

Výklad, rozhovor, diskuze, brainstorming, týmový úkol.

Pomůcky

Skripta, flipchart, fixy.

Podrobně rozpracovaný obsah

Lektor popíše funkci koordinátora.

2. hodina

Forma a bližší popis realizace

V této hodině si žáci vypracují úkol č. 5 z pracovních listů, aby si uvědomili, co je v životě důležité.

Metody

Diskuze, skupinový úkol.

Pomůcky

Pracovní listy, kreslicí potřeby, nůžky, papír.

Podrobně rozpracovaný obsah

Uvědomění si toho, co je k životu nutné a co ne.

2.3.2 Téma č. 2: Metody práce ŠP – 1 hodina

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Toto téma navazuje na skripta – kapitola č. 8.

Metody

Výklad, diskuze.

Pomůcky

Skripta.

Podrobně rozpracovaný obsah

Lektor žáky seznámí podrobněji s metodou SWOT analýzy, diskuzí a brainstormingem.

2.3.3 Téma č. 2: Propagace a spolupráce ŠP – 1 hodina

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Toto téma navazuje na skripta – kapitola č. 9.

Metody

Výklad, diskuze, rozhovor, brainstorming, týmový úkol.

Pomůcky

Skripta, pracovní listy, psací potřeby, flipchart.

Podrobně rozpracovaný obsah

Aby byl školní parlament efektivní, je potřeba efektivně informovat ostatní žáky a vedení školy o jeho činnosti.

2.4 Tematický blok č. 4: Volby – 4 hodiny

2.4.1 Téma č. 1: Volby – 2 hodiny

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Toto téma vychází ze skript – kapitola č. 10.

Metody

Výklad, rozhovor, diskuze, skupinový úkol.

Pomůcky

Skripta, tvrdý papír A3, pastelky, fixy, časopisy k vystřihování.

Podrobně rozpracovaný obsah

Lektor informuje žáky, jak probíhá příprava na volby do ŠP. V druhé části hodiny realizují žáci úkol, jehož cílem je rozvoj komunikačních dovedností.

2. hodina

Forma a bližší popis realizace

Toto téma vychází ze skript – kapitola č. 10.

Metody

Výklad, rozhovor, diskuze.

Pomůcky

Skripta, vzor hlasovacího lístku.

Podrobně rozpracovaný obsah

Lektor podrobněji seznámí žáky s jednotlivými kroky při přípravě voleb a uvede příklady z praxe.

2.4.2 Téma č. 1: ClassFlow – 2 hodiny

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Žáci se seznámí s hlasovací aplikací ClassFlow.

Metody

Výklad, rozhovor, diskuze, demonstrace.

Pomůcky

Internet, počítač, chytrý telefon.

Podrobně rozpracovaný obsah

Lektor prakticky předvede práci s aplikací, nejprve ze strany učitele.

2. hodina

Forma a bližší popis realizace

Lektor pokračuje v představení aplikace ClassFlow.

Metody

Výklad, rozhovor, diskuze, demonstrace, individuální úkol.

Pomůcky

Internet, počítač, chytrý telefon.

Podrobně rozpracovaný obsah

Žáci si prakticky vyzkouší hlasování.

2.5 Tematický blok č. 5: Oficiální uvedení do úřadu, příprava na školní rok, evaluace, závěr – 4 hodiny

2.5.1 Téma č. 1: Oficiální uvedení do úřadu – 1 hodina

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Toto téma vychází ze skript – kapitola č. 11.

Metody

Výklad, rozhovor, diskuze, skupinový úkol.

Pomůcky

Skripta, pracovní listy, barevné samolepky, jedna bílá samolepka.

Podrobně rozpracovaný obsah

Na úvod lektor popíše oficiální uvedení do školního parlamentu a poté splní úkol č. 10 z pracovních listů, jehož tématem je diskriminace.

2.5.2 Téma č. 1: Příprava na školní rok – 1 hodina

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Toto téma vychází ze skript – kapitoly č. 12.

Metody

Výklad, rozhovor, diskuze, skupinová práce.

Pomůcky

Skripta, pracovní listy, papír A3, fixy.

Podrobně rozpracovaný obsah

Lektor představí body, kterými by se měl zabývat parlament po jeho zvolení. V další části hodiny žáci ve skupinách připraví plán možných akcí na školní rok.

2.5.3 Téma č. 1: Hodnocení – 1 hodina

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Toto téma vychází ze skript – kapitola č. 13.

Metody

Výklad, rozhovor, diskuze, skupinová práce.

Pomůcky

Skripta, papír A4, psací potřeby.

Podrobně rozpracovaný obsah

Na začátku hodiny lektor informuje o možných způsobech hodnocení práce parlamentu, poté se žáci rozdělí do skupinek a každá si zvolí akci, ke které připraví hodnotící dotazník pro účastníky akce.

2.5.4 Téma č. 1: Závěr – 1 hodina

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Zhodnocení kroužku demokratické výchovy.

Metody

Rozhovor, diskuze.

Pomůcky

Hodnoticí dotazník, osvědčení.

Podrobně rozpracovaný obsah

Lektor s žáky hovoří o tom, jak se jim kroužek líbil, zda splnil jejich očekávání, co by zlepšili, co se jim líbilo apod.

3 Metodická část

Tento program je uzpůsoben především žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dětí s poruchou pozornosti, tedy převážně děti s ADHD či ADD). Pokud se tento program realizuje pro žáky v rámci společného vzdělávání, je možné využít pro žáky bez SVP u každého metodického bloku pracovní listy ze vzdělávacího programu Žákovský parlament jako nástroj pro rozvoj kompetencí pro demokratickou kulturu: <https://www.zmgroupp.cz/produkty-a-sluzby/skolstvi-a-dotacni-management/#mark4>

Žáci se SVP jsou ve své podstatě stejné jako ostatní děti, nepotřebují žádné speciální pomůcky a přístroje. Dokážou se v mnohém přizpůsobit svému pracovnímu prostředí a okolí. Na první pohled je nepoznáme, jsou stejné, ale delší pozorování a kontakt s nimi nám otevře jejich svět blíže. Zjistíme, že jsou impulzivnější, neposedné, často mění nejen místo, ale i názor a jejich myšlenky těkají tak rychle, že se v nich sami často nevyznají.

Aby se udržela pozornost žáků v hodinách a účast v kroužku pro ně byla motivující, je vhodné velkou část hodiny věnovat aktivním úkolům v pracovních listech.

V každém bloku naleznete informace o doporučených metodách, metodické poznámky, vhodné pomůcky k výuce, rozvíjené kompetence, doporučenou literaturu a na konci kapitoly pak postřehy z realizace kroužku na dvou základních školách.

Na začátku každé hodiny doporučujeme navodit příjemnou atmosféru a na konci hodiny využívat reflexi, která žákům pomůže pojmenovat si a připomenout nejdůležitější poznatky z hodiny. Je vhodné žáky podpořit například těmito větami:

Co tě dnes nejvíc překvapilo?

Co sis dnes uvědomil?

V programu používáme termín lektor, který je v naší organizaci vžitým pojmem, i když jsme si vědomi, že dle Školského zákona je správný termín pro vzdělávání dětí učitel.

3.1 Metodický blok č. 1: Co je to školní parlament – 4 hodiny

3.1.1 Téma č. 1: Úvod

1. hodina

Úvodní hodina slouží k představení celého vzdělávacího programu a vybudování motivace žáků k jeho obsahu. Motivace žáků je důležitým předpokladem pro aktivní spolupráci žáků s vyučujícím/lektorem. Děti s ADHD jsou pro své pedagogy velkou zkouškou jejich trpělivosti. Pokud je lektor dokáže pro tuhle činnost nadchnout a zaujmout je, budou to velcí pomocníci. Jejich energie je nezlomná a dokážou udělat hodně dobré práce. Motivací pro žáky může být, že realizací kroužku získají předpoklady pro kandidaturu do školního parlamentu v dalším roce.

Lektor žáky informuje o rozsahu kroužku – 20 vyučovacích hodin. Výuka probíhá 1x týdně v odpoledních hodinách v prostorách školy nebo dle specifik dané školy. Žákům jsou rozdána skripta a pracovní listy, které si s sebou budou na hodiny kroužku nosit.

Pokud se kroužku účastní žáci, které lektor osobně nezná, požádá je, aby si vytvořili z tvrdého papíru jmenovku a položili si ji na stůl. Také je vhodné začít „seznamovacím kolečkem“, kdy každý žák řekne své jméno, ze které je třídy a co od kroužku očekává.

Metodické poznámky

Děti s poruchami učení (dyslexií, dysgrafií, dysortografií a dyskalkulií) v kombinaci s poruchou pozornosti mají problém v učení v oblastech čtení, psaní, matematických operací a chápání určitých slov a slovních spojení. Proto se těmto žákům text, se kterým pracují, upravuje a zjednodušuje. Zároveň je třeba myslet i na jeho délku, měl by být kratší. Text se jim upraví do slov a vět, kterým jsou schopni porozumět a úkoly splnit.

Na závěr úvodní hodiny se lektor zeptá, zda žáci všemu porozuměli, případně, zda má někdo dotazy.

Pomůcky

Skripta, pracovní listy, tvrdý papír, psací potřeby.

Doporučené metody

Rozhovor, diskuze.

3.1.2 Téma č. 2: Svoboda

1. hodina

Lektor žáky přivítá a sdělí téma pro dnešní hodinu: demokratická kultura. Poté žáky informuje o pojmu svoboda: Svoboda je důležitá pro každého člověka, je spojena s možností volby. Tuto možnost jsme neměli v minulosti vždy všichni a všude. Svoboda některých národů i jednotlivců byla těžce vydobyta. Svoboda volby, jak žít a jak se svým životem naložit, je nezadatelná. Nikdo nám nemůže přikázat, v co věřit a jaké hodnoty si zvolit. Je to jen na nás samotných. Člověk si ale zvolit musí a v mladém věku je to základní problém při hledání cesty za vlastní identitou. Potřebujeme sami zjistit „kdo jsme a co bychom chtěli“.

Úkol

Žáci zadání úkolu naleznou v pracovních listech, jedná se o úkol č. 1 Poznej sám sebe.

Pomůcky

Pracovní listy, psací potřeby.

Na stránce je uvedeno několik pojmů hodnot. Společně si všechny pojmy žáci přečtou a vysvětlí si případně jejich význam. Na volbu a seřazení priorit mají žáci dost času. Účelem je samostatné myšlení a srovnávání si svých životních postojů a hodnot, jen v jednom sloupci a podle vlastní volby a priority. Nejprve mají žáci vybrat 12 pojmů a seřadit je podle důležitosti (1 nejdůležitější, 12 nejméně důležité). Dalším úkolem je, aby si každý žák vybral jedno slovo a napsal důvod, proč si je vybral. Poté budou žáci

rozdělení do dvojic a pojmy rozdělí na nejdůležitější, méně důležité, nepotřebné. Pak proběhne diskuze a zodpovězení otázek:

Proč je tato hodnota důležitá?

Co kladného přinese?

Co můžu udělat pro její platnost?

Jaké mám překážky v jejím naplnění?

Cílem je následná diskuze, není nutný statisticky srovnaný výkon. V diskuzi a ve vzájemné konfrontaci se žáci učí vyjádřit svůj názor, postoj a také ho obhájit. Například: Je důležitější zdraví a dávám mu přednost před kariérou. Pokud nejsem zdravý, nemůžu se pak své práci a kariéře věnovat apod.

Doporučené metody

Rozhovor, diskuze, samostatný úkol.

3.1.3 Téma č. 3: Školní parlament

1. hodina

Lektor se na úvod zeptá, zda žáci všemu v minulé hodině porozuměli a zda mají nějaký doplňující dotaz. Poté seznámí žáky s tématem pro dnešní hodinu: školní parlament – význam a založení. Školní parlament je ustanoven ze zástupců 3. až 9. tříd, který se pravidelně schází a který koordinuje dospělá osoba z řad pedagogů. Jeho hlavní náplní je komunikovat s vedením školy a s pedagogickými pracovníky. Parlament zároveň předkládá připomínky a náměty ze tříd, informuje žáky o dění ve škole. Podkladem pro lektora jsou skripta – kapitola č. 1 a 2.

Úkol

Žáci se mají zamyslet nad tím, co by chtěli ve škole zlepšit a jakým způsobem. Každý žák si zapíše dva až tři náměty. Poté společně diskutují nad jednotlivými nápady.

Pomůcky

Papír, psací potřeby.

V další části hodiny lektor žáky seznámí s kompetencemi, které mohou získat a rozvíjet, když se stanou členy parlamentu. Na úvod se žáků zeptá, zda ví, co pojem kompetence znamená. Kompetence znamená nejčastěji předpoklady či schopnost zvládat určitou funkci, činnost nebo situaci.

Metodické poznámky

Pro úspěšný průběh všech cvičení a her je dobré vytvořit příjemné, klidné a přátelské prostředí. Děti s poruchami pozornosti a hyperaktivitou jsou citlivé na jakýkoli rušivý podnět a nepohodu ve třídě. Příjemná a bezpečná atmosféra ve třídě je základní zásadou veškerých vzdělávacích procesů. Z těchto důvodů jsou zde hry všeobecně známé a děti si je snadno osvojí, hry snadno uchopitelné a časově nenáročné. Je v nich využita kreativita a otevřenost dětí, také pohyb jim vlastní. Aktivity a hry je nutné začlenit do kontextu. Děti je musí pochopit a zapamatovat si je. Proto jsou koncipovány v několika základních krocích.

Doporučené metody

Rozhovor, samostatné práce, diskuze.

3.1.4 Téma č. 4: Lidská práva

1. hodina

Lektor po přivítání žáků připomene látku z minulé hodiny a informuje žáky, že v dnešní hodině se budou věnovat lidským právům. Je mnoho věcí, které považujeme za samozřejmé, ale jsou založeny na tom,

čemu se říká „lidská práva“. Patří sem právo svobodně žít, říkat, co si myslíte, a právo na to, aby s vámi ostatní lidé jednali slušně a spravedlivě. Bohužel, v postkomunistických zemích jsou i po mnoha letech tato práva chápána zvráceně a stejně tak zvráceně jsou vštěpována v rodinách i kolektivech nové generaci.

Tato práva jsou práva každé lidské bytosti, jsou také zaručena celou řadou dokumentů, jedním z nich je i Evropská úmluva o ochraně lidských práv. Je dílem Rady Evropy. Nejsou však samozřejmostí a sounáležitostí našich životů dlouho.

Zákony jsou zde proto, aby byly chráněny životy, svoboda, svobodné vyjadřování názorů, bez obav z následků a perzekucí. Jde o to vytvořit co nejspravedlivější společnost, znát své povinnosti i svá práva a mít jistotu, že naše práva jsou chráněna. Hlavním cílem lidských práv je chránit slabší a bezbrannější. Měla by zastupovat ty, co se nemohou bránit sami. Všechna práva jsou určena všem (mužům, ženám, dětem) bez rozdílu pohlaví, barvy kůže, rasy, národnosti, sexuální orientace.

Bližší popis k lidským právům najde lektor a žáci v úvodu pracovních listů, úkol pro další část žáci naleznou v pracovních listech bod č. 2.

Úkol

Úkolem je rozdělit, co do lidských práv patří a co ne.

Pomůcky

Pracovní listy, psací potřeby.

Cíl

Dokázat samostatně zhodnotit, proč je konkrétní právo uplatnitelné (Právo na vzdělání). Promyslet následky některých a uvědomit si, co se stane, když je považujeme za naše právo, a co by se stalo, kdyby je uplatňoval každý. Záměrně jsou promíchána práva a nezákonné činnosti, které jsou i právně postižitelné. Úkolem pedagoga je žáky obeznámit s lidskými právy všeobecně platnými a také s odlišnostmi v jiných zemích, (právo držet zbraň na vlastní obranu), s nedodržováním lidských práv (zatýkání a mučení za odlišný politický názor a jeho veřejné vyjádření).

Doplňující úkoly pro žáky bez SVP k tomuto metodickému bloku:

Pracovní list č. 1

https://www.zmgroun.cz/userdata/pages/1/vp4_pl1_final.pdf

Metoda: individuální práce

Úkol: V následujícím úkolu budou žáci nejdříve pracovat samostatně na přiřazování jednotlivých funkcí vzhledem k počtu křesel. Následně budou všichni spolupracovat a diskutovat o povinnostech jednotlivých členů v těchto institucích.

Pracovní list č. 3: Křížovka

https://www.zmgroun.cz/userdata/pages/1/vp4_pl3_final.pdf

Metoda: individuální práce

Rozvíjené kompetence v tomto bloku:

kompetence k učení,

kompetence k řešení problémů,
kompetence komunikativní,
kompetence sociální a personální,
kompetence občanské,
kompetence pracovní.

Doporučená literatura:

FRONĚK, J., BUCVANOVÁ, E., KARAFIÁT, K. *Žákovský parlament na prvním stupni: pomocník pro koordinátora parlamentu*. Praha: Gemini o.s., 2013. ISBN 978-80-905293-9-7.

SITNÁ, D. *Metody aktivního vyučování: spolupráce žáků ve skupinách*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-246-1.

GRECMANOVÁ, H., URBANOVSKÁ, E., NOVOTNÝ, P. *Podporujeme aktivní myšlení a samostatné učení žáků*. Olomouc: Hanex, 2000. 159 s. ISBN 80-85783-28-2.

3.2 Metodický blok č. 2: Fungování a pravidla parlamentu – 3 hodiny

3.2.1 Téma č. 1: Jednací řád

1. hodina

Lektor se s žáky přivítá a ve zkratce zopakuje, co bylo obsahem předchozí hodiny. Lektor se žáků zeptá, zda všemu v minulé hodině rozuměli.

Téma pro dnešní hodinu: jednací řád, skripta – kapitola č. 5. Je důležité, aby žáci i koordinátor věděli, co mohou od parlamentu očekávat a vyžadovat, a proto by se měli nastavit formální podmínky a jasně vymezené hranice. K tomu slouží jednací řád, což je soubor formálních pravidel.

Lektor představí hlavní body jednacího řádu. U každého bodu podrobně vysvětlí, o co se jedná, a uvede příklady. Lektor může využít vzoru jednacího řádu, který vypracoval v rámci tohoto projektu Jaroslav Goj a který je součástí skript jako příloha č. 4 na uvedeném odkaze:

https://www.zmgroupp.cz/userdata/pages/1/vp2_skripta_final.pdf

Hlavní body jednacího řádu:

- úvodní ustanovení,
- příprava jednání ŠP,
- svolání ŠP,
- průběh jednání ŠP,
- hlasování,
- různé,
- ukončení zasedání ŠP,
- organizačně-technické záležitosti zasedání ŠP,
- zabezpečení a kontrola usnesení.

Zasedání ŠP obvykle bývá jednou za měsíc nebo dle potřeb a událostí. Program jednání navrhuje předseda a podklady pro jednání navrhují členové rady v souladu s pravidly nebo na základě podnětů ostatních členů či nadcházejících událostí.

Doporučené metody

Výklad, rozhovor, diskuze.

Metodické poznámky

Žáci se SVP mají jistá omezení a specifika při vzdělávání, která je nutno dodržet pro jejich pocit bezpečí, sebejistoty a sebeúcty. Také pro svou účast potřebují větší povzbuzení, podporu a trpělivost pedagogů i spolužáků. Pro jejich rozhodování a plnohodnotné zapojení je zapotřebí jim poskytnout více času, více variant řešení problémů, více konkrétní práce a názorných příkladů. Pro texty v pracovních listech je třeba používat kratší věty, které jsou pro tyto žáky srozumitelné.

2. hodina

V této hodině se budou žáci opět věnovat lidským právům prostřednictvím úkolu z pracovních listů č.4.

Cíl

Žáci chápou, kdo může lidská práva vymáhat, komu jsou určena a kde je problém s porušováním lidských práv a svobod.

Téma

Jaké máme prostředky na ochranu lidských práv.

Pomůcky

Papír A4, barvy, pastelky, lepidlo, časopisy, text Všeobecné deklarace lidských práv nebo Evropské úmluvy o ochraně lidských práv.

Postup

Jedná se o práci ve skupině po 4–6 žácích (rozhoduje počet žáků ve třídě). Učitel rozdává články s textem. Žáci si mohou vybrat, se kterým článkem deklarace chtějí pracovat. Pročítají jej a společně pak vytvoří pro své spolužáky učební pomůcku.

Čas: jedna vyučovací hodina

Forma práce: kombinovaná

Žáci vystřihují, malují a pracují s textem o lidských právech. Obrázek novináře nebo reportéra může symbolizovat svobodu slova. K němu použijí příslušný text, domalují mapy zemí, kde je svoboda slova potlačována nebo kde se o ni stále bojuje.

Starší žáci mohou analyzovat a používat odkazy.

Co určité právo poskytuje?

Kdo jej užívá?

Co právo chrání a kdo jej poskytuje?

Jak lze určité právo vymáhat, pokud není dodržováno?

Způsoby implementace.

Pomůcku můžeme s žáky vytvořit také na téma nedodržování lidských práv – například svoboda pohybu.

Porušování lidských práv a jejich zákonné vymáhání.

Všechny tyto body a otázky by měly vyvolat diskuzi a ta by měla probíhat nad každým výtvozem. Měly by se k ní vyjádřit ostatní skupiny.

Doporučené metody

Diskuze, brainstorming, týmový úkol.

Metodická poznámka

Děti s poruchami učení mají specifické projevy a potřeby, například nesoustředěnost, netrpělivost, hyperaktivitu, zbrklé jednání a psychomotorický neklid. Jejich projevy jsou po čase lehce zvladatelné

a kolektiv dětí je akceptuje. Na některé informace potřebují více času, zjednodušenou formu výuky, větší názornost, pozornost a vedení. Dále se může jednat o děti s potížemi v psaní a čtení, s omezenými matematickými představami a dalšími poruchami učení.

3.2.2 Téma č. 2: Role školního parlamentu

1. hodina

Lektor žáky seznámí s tématem pro tuto hodinu: role školního parlamentu. Nejprve lektor vyzve žáky, aby mu sdělili, jaký význam má podle nich parlament. Jejich tipy zapisuje na flipchart. Poté o jednotlivých bodech diskutují.

Přínosy školního parlamentu:

- zvyšuje zájem žáků o školní (i mimo školní) záležitosti,
- učí žáky znát jejich povinnosti i práva a tato práva používat,
- vede děti k odpovědnému přístupu k sobě i svému okolí a učí je odpovědnosti za svou práci a chování,
- pomáhá žákům nabývat praktických dovedností, které jim umožní se smysluplně podílet na veřejných záležitostech,
- umožňuje dětem zažít a uvědomit si, že mohou svět kolem sebe pozitivně proměňovat,
- učí děti, jak prakticky uplatňovat demokracii a cíleně rozvíjí občanské kompetence (je jedinečnou příležitostí pro zkušenostní učení),
- povzbuzuje žáky, aby hráli aktivní roli v jejich společnostech a politických komunitách,
- poskytuje žákům příležitost osvojit si znalosti, dovednosti, hodnoty a postoje, které jim umožní zapojit se do života demokratické komunity (např. tolerance a odpovědnost),
- je komunikačním prostředníkem mezi žáky, učiteli a vedením školy,
- pomáhá třídním učitelům při práci se třídou,
- podporuje partnerskou komunikaci mezi žáky a učiteli založenou na vzájemné důvěře
- zvyšuje pozitivní hodnocení školy okolím,
- sbližuje žáky prvního a druhého stupně školy,
- zvyšuje informovanost ve škole (jak žáků, tak dospělých).

Jedním z přínosů školního parlamentu je rozvoj komunikačních dovedností, které si žáci mohou procvičit v následujícím úkolu č. 3 z pracovních listů.

Pomůcky

Dvě kartičky, které k sobě patří, pexeso, rozpůlené obrázky apod.

Postup

Rozdáme promíchané karty, žáci po vyzvání hledají karty, které k sobě patří. Když se páry najdou, děti se blíže seznamují. Zjistí jméno spolužáka, kde spolužák žije, kde má rodinu a co má rád. Vše se snaží zapamatovat.

Další část úkolu už je v kruhu a rozvíjí další komunikaci, která je o jeho protějšku. Každý žák představí svého partnera a něco o něm krátce řekne, například:

- Jmenuje se Martin.
- Má dva bratry.
- Rádi hrají fotbal.
- Rodiče staví rodinný dům na venkově.
- Martin nemá rád špenát.

Cíl

Rozvoj komunikačních schopností, socializace, vzájemné poznávání.

Hra zvyšuje nejen komunikační schopnosti, ale i zájem o druhého a empatie. Pokud je spolužák s handicapem, máme příležitost jej vyslechnout, dozvědět se více o jeho světě, o jeho problémech i radostech. To, že jsme všichni stejní, a zároveň odlišní. Dětem umožňujeme několikrát opakovat a při hledání položit otázky dalším spolužákům.

Doporučené metody

Výklad, rozhovor, diskuze, brainstorming, týmový úkol.

Pomůcky

Skripta, pracovní listy, psací potřeby, flipchart.

Doplňující úkoly pro žáky bez SVP k tomuto metodickému bloku:

Pracovní list č. 12

https://www.zmgroupp.cz/userdata/pages/1/vp4_pl12_final.pdf

Metoda: individuální práce, skupinová práce

Úkol: V následujícím úkolu budou žáci pracovat samostatně. S přiloženou nápovědou doplní názvy států, které stály u zrodu organizace NATO. Poté budou společně diskutovat o dalších státech, které jsou členy organizace NATO.

Pracovní list č. 17

https://www.zmgroupp.cz/userdata/pages/1/vp4_pl17.pdf

Metoda: individuální práce

Úkol: Žáci budou luštit zadané přesmyčky. Ve slovech jsou zpřeházená písmenka a žáci se snaží písmenka správně poskládat a sestavit z nich slovo, které souvisí se školním parlamentem.

Rozvíjené kompetence v tomto bloku:

kompetence k učení,
kompetence k řešení problémů,
kompetence komunikativní,
kompetence sociální a personální,
kompetence občanské,
kompetence pracovní.

Doporučená literatura:

GOLLOB, R., KRAPF, P. *Život v demokracii: učební plány VDO/VLP pro druhý stupeň základních škol*. 1. vyd. Překlad: Vladimír Jůva. Brno: Masarykova univerzita Brno, 2012, Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-210-6088-3.

HAZLBAUER, T., PETROVSKÁ, K., HOTOVÝ, F. *Žákovský parlament III*. Praha: Gemini o.s., 2012. ISBN 978-80-905293-3-5.

3.3 Metodický blok č. 3: Osoba koordinátora, metody práce a propagace ŠP – 4 hodiny

3.3.1 Téma č. 1: Osoba koordinátora

1. hodina

Lektor se přivítá s žáky. Zeptá se, zda má někdo dotaz k učivu z minulého týdne. Poté informuje o tématu dnešní hodiny: osoba koordinátora.

Lektor popíše funkci koordinátora. Je to dospělý člověk, který vede školní parlament (nejčastěji se jedná o učitele, ale může jím být kdokoli, včetně školního psychologa či externí osoby).

Všechny činnosti ŠP mají společné pravidlo. Koordinátor nedělá práci za žáky, ale partnersky je vede, radí jim v problematických situacích a vhodnými otázkami je přivádí k vlastním řešením. Dodržování tohoto pravidla má adekvátní efekt také na žáky: vede je k přebírání odpovědnosti za jejich práci a za jejich chování, učí je plánovat si úkoly, pracovat ve skupině a rozvíjet diskuzní a prezentační dovednosti. Koordinátor podporuje žáky, aby svůj hlas a svá přání začali hlasitě artikulovat a slova převáděli v činy.

Práce koordinátora:

- Spolupracuje s vedením školy.
- Vyjednává základní podmínky pro ŠP i pro sebe.
- Společně s vedením osvětluje před učitelským sborem přínos ŠP.
- Plánuje konkrétní, krátkodobější cíle pro činnost ŠP.
- Učí žáky přebírat odpovědnost za činnost ve ŠP.
- Vede žáky v nezbytných parlamentních procesech (volby, tvorba pravidel ŠP, rozdělování rolí, reflexe činnosti...).
- Trénuje žáky v základních parlamentních dovednostech (práce ve skupině, aktivní naslouchání, konstruktivní diskutování, asertivní a slušné chování a vystupování).

Úkol

Lektor vyzve některého z žáků, aby na flipchart nakreslil postavu člověka. Zadá úkol, aby žáci uváděli, jaké vlastnosti by měl správný koordinátor mít, a tyto vlastnosti koordinátor následně zapisuje na flipchart. Poté o jednotlivých vlastnostech diskutují.

Pomůcky

Flipchart, fixy.

Doporučené metody

Výklad, rozhovor, diskuze, brainstorming, týmový úkol.

2. hodina

V této hodině si žáci vypracují úkol č. 5 z pracovních listů, aby si uvědomili, co je v životě důležité.

Cíl

Uvědomění si toho, co je k životu nutné a co ne.

Nauč se rozlišovat mezi tím, co chceš a líbí se ti, a tím, co je nutné k životu. Odpověz na otázky:

Bez čeho bychom nepřežili?

Co potřebujeme každý den?

Co bychom si měli vzít na pustý ostrov?

Pomůcky

Kreslicí potřeby, nůžky, papír.

Postup

Nakresli 10 předmětů (věcí), které potřebuješ. Ve skupině dejte s žáky své obrázky dohromady a zvolte si ve skupině např. pět obrázků, které si necháte. Musíte se dohodnout, ostatní obrázky se odevzdají koordinátorovi. Zdůvodněte, proč jste si nechali dané obrázky. Jaký pro vás mají význam?

3.3.2 Téma č. 2: Metody práce ŠP

1. hodina

Lektor představí téma pro dnešní hodinu – metody práce ŠP, navazuje na skripta, kapitola č. 8.

Lektor představí SWOT analýzu, která pomáhá identifikovat silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby spojené s činností školního parlamentu. Zatímco silné a slabé stránky jsou vnitřními faktory týkající se každé školy, příležitosti a hrozby jsou faktory vnější, které příliš nemůžete ovlivnit.

Další vhodnou metodou je diskuze. Je důležité vést žáky ke konstruktivní a kultivované diskuzi. Diskuze pomáhá žákům rozvíjet schopnosti, které uplatní při zasedáních školního parlamentu. Každý parlament by si měl projít diskuzí o pravidlech parlamentu a rozdělení funkcí.

Diskuze napomáhají:

Rozvíjet schopnost poutavě prezentovat, kterou žáci uplatní při komunikaci se svou třídou.

Učí žáky moderovat setkání (např. při zasedáních a při práci se třídou).

Podněcuje žáky k odpovědnému realizování projektů.

Diskuze by měly zahrnovat zážitkové a zábavné aktivity, které podstatně ovlivňují týmového ducha a pohodu ve skupině. Mnoho parlamentů začíná zasedání malou hříčkou či hrou.

Velmi používanou metodou je brainstorming, což je technika, při níž se uplatňuje kreativní myšlení. V první fázi brainstormingu dává každý člen z dané skupiny lidí podněty a nápady k danému tématu. Cílem je získat všechny možné myšlenky, jakkoliv absurdní se mohou zdát. Je nutné také dodržovat určitá pravidla. Nápady by během brainstormingu neměly být nijak hodnoceny a komentovány. Naopak se všechny zapisují, aby mohly inspirovat další účastníky. Hodnocení a výběr těch nejlepších myšlenek a nápadů poté probíhá v dalších krocích, které zahrnují i jiné techniky.

Metodické poznámky

Inkluzivní vzdělávání by mělo umožnit stejný přístup ke všem aktivitám školního parlamentu i dětem s poruchami pozornosti a dalšími omezeními. Jejich aktivní zapojení je potažmo největším důkazem rovných šancí a příležitostí. V těchto aktivitách a činnostech se projeví jejich schopnosti a talenty, které by v jiných předmětech nebylo možné poznat a zachytit.

Děti se specifickými poruchami učení a s ADHD mají mnohdy problémy s komunikací, nemají dostatečně vybudovanou slovní zásobu, čtenářské dovednosti a chybí jim mnohdy i sebevědomí a důvěra v okolí. Zvolení těchto dětí do školního parlamentu a jejich aktivní účast na plnění programu je pro jejich další sociální rozvoj velmi přínosná. Pro klidný průběh všech aktivit a jejich plnění je nutná kvalitní příprava pedagogů. Kontrola plnění úkolů by měla být společná. Pedagog není jen dospělou autoritou, ale stává se zároveň partnerem.

3.3.3 Téma č. 3: Propagace a spolupráce ŠP

1. hodina

Školní parlament by měl zahrnout parlamentní aktivity, jako jsou volby, rozdělení rolí, formulace pravidel a propagace činnosti. Aby byl ŠP efektivní, je zapotřebí efektivně informovat ostatní žáky a vedení školy o jeho činnosti. Parlament se tedy neobejde bez propagace svých zájmů a (politických) cílů. „Když o sobě parlament nedává vědět, jako by vůbec neexistoval.“ Jedním z prvních bodů je tedy určení vhodného místa k propagaci.

Úkol

Žáci uvedou možné příklady propagace práce školního parlamentu. Příklady:

- školní časopis,
- nástěnka,
- rozhlas,
- webové stránky / facebookové stránky,
- verbálně – např. na začátku/konci vyučovací hodiny.

Metodické poznámky

Abychom naučili žáky myslet demokraticky, musí lektor sám v sobě nést tento princip, dokázat jej sdělovat a mít porozumění pro odlišnosti. Učení o lidských právech a demokracii by se mělo opírat o učení prostřednictvím demokratického myšlení a s ohledem na lidská práva.

Pro děti s ADHD a SPU jsou velice vhodné metody zaměřené na osobní prožitek a také úkolové učení. Modelové situace úspěšně dovedou žáky ke společnému porozumění a pedagogové získají zpětnou vazbu.

Doporučené metody

Výklad, rozhovor, diskuze, brainstorming, týmový úkol.

Pomůcky

Skripta, pracovní listy, psací potřeby, flipchart.

Doplňující úkoly pro žáky bez SVP k tomuto metodickému bloku:

Pracovní list č. 8.

https://www.zmgroupp.cz/userdata/pages/1/vp4_pl8_final.pdf

Metoda: individuální práce

Úkol: Žáci budou nejdříve pracovat samostatně na vyjmenovávání svých vlastností. Následně navrhnu vlastní logo a vymyslí předvolební kampaň. Na závěr budou všichni prezentovat své návrhy.

Pracovní list č. 16

https://www.zmgroupp.cz/userdata/pages/1/vp4_pl16_final.pdf

Metoda: individuální práce

Úkol: V následujícím úkolu budou žáci pracovat individuálně a budou se snažit najít cestu k demokracii, a to pomocí hesel, která nějak souvisí s demokracií. Poté odpoví na otázku, co to vlastně znamená demokracie. Společně mohou na toto téma vést diskuzi.

Rozvíjené kompetence v tomto bloku:

kompetence k učení,
kompetence k řešení problémů,

kompetence komunikativní,
kompetence sociální a personální,
kompetence občanské,
kompetence pracovní.

Doporučená literatura:

KOŠTÁLOVÁ, H., KRÁLOVÁ, T., LORENC, M. *Vybrané kapitoly pro rozvoj pedagogických dovedností*. Praha: Oeconomica, 2010. ISBN 978-80-245-1653-0.

BRANDER, P., KRAPF, P., WEIDINGER, W. *Kompas: manuál pro výchovu mládeže k lidským právům*. Vyd. 1. Editor: Rolf Gollob, Peter Krapf. Překlad: Eva Potužníková, Martin Potužník. Praha: Argo, 2006, Edice pedagogické literatury. ISBN 80-720-3827-3.

HANSEN ČECHOVÁ, B. *Nápady pro rozvoj a hodnocení klíčových kompetencí žáků*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-388-8.

3.4 Metodický blok č. 4: Volby – 5 hodin

Volby jsou nedílnou součástí demokracie a volby do školního parlamentu jsou jedinečnou příležitostí pro žáky podílet se na demokratickém rozhodování. K volbám je potřeba volební kampaň, která má za úkol dát kandidátům příležitost, aby své myšlenky či vize sdělili spolužákům, kteří si podle nich utvoří svůj názor. Lektor vychází ze skript – kapitola č. 10.

3.4.1 Téma č. 1: Volby

1. hodina

Lektor informuje žáky, jak probíhá příprava na volby do školního parlamentu. Kandidáti jednotlivých tříd společně s ostatními spolužáky sestaví volební program, kde určí, co chtějí změnit, co jim nevyhovuje, jaké mají cíle a postoje. Pak tyto cíle aktivně představují voličům ostatním žákům. Žáci se podílejí na volbě svých zástupců, a tím pádem nesou odpovědnost za svá rozhodnutí a zvažují jejich dopad jak na sebe, tak i na ostatní.

Úkol

Na začátku je potřeba rozdělit děti na tři skupiny. Každá skupina má za úkol vytvořit plakát ke svému volebnímu programu. Mohou kreslit, psát, vystřihovat z časopisů. Důležité je, aby plakát zaujal ostatní žáky, ale zároveň obsahoval jasná stanoviska.

Pomůcky

Tvrdý papír A3, pastelky, fixy, časopisy k vystřihování.

Cíl

Cílem je, aby žáci uměli jasně a srozumitelně formulovat své cíle a postoje a výtvarně je ztvárnili.

Doporučené metody

Výklad, rozhovor, diskuze, týmový úkol.

2. hodina

Do přípravné a organizační fáze voleb by se měli zapojit žáci (zejména žáci starších ročníků) a společně se podílet na:

- vytváření/vytištění hlasovacích lístků,

- vytváření informačních materiálů o tom jak, kde a kdy budou volby probíhat,
- sestavení seznamu voličů,
- zajištění volební urny,
- přípravě volební místnosti (např. psací potřeby na zaškrťování kandidátů na hlasovacích lístcích.

Je vhodné, aby si lektor před hodinou připravil vzor hlasovacího lístku, např. ze skript, které byly vytvořeny v rámci tohoto projektu Jaroslavem Gojem, skripta – příloha č. 2: https://www.zmgroupp.cz/userdata/pages/1/vp2_skripta_final.pdf

Doporučené metody

Výklad, rozhovor, diskuze.

Metodické poznámky

Atmosféra ve třídě je velmi důležitým faktorem a nelze bez ní započít jakoukoli práci. Žáci jsou především dětmi, pak teprve můžeme mluvit o tom, co je odlišuje od ostatních, a tím jsou jejich specifický vývoj a potřeba ve vzdělávání. Je potřeba i těmto dětem poskytnout takové vzdělávací prostředí, aby se cítili v bezpečí, svobodně a zažívaly úspěch.

To, jak se cítí žáci ve třídě, jak se navzájem motivují a podporují, je velmi důležité. Pokud se třída nedokáže dohodnout na jedné věci a společně ji realizovat, nedokáže prakticky zvládnout tento projekt. Vše se opírá o spolupráci pedagoga a všech žáků. Naučí se různými cestami a způsoby dojít k řešení dané situace. I když jde o cestu a řešení například pomocí konfliktu. Důležité je naučit se spolupracovat a udržet spolupráci po celou dobu, aby mohlo dojít k efektivnímu učení a dosažení cíle.

Prvním bodem je vytvořit u všech pocit bezpečí a klidu. To není u dětí s ADHD nikterak jednoduché. Klid a soustředění jim není vlastní, musí se ho naučit. Nedokážou vnímat a udržet pozornost po delší dobu. Jejich aktivita kolísá. Rádi na sebe upoutávají pozornost, což vede ke ztrátě času a snížení efektivity učení. Pro pedagoga je to další úkol, který musí zvládnout. Nesmí se nechat odradit prvním nezdarem. Bezpečí, důvěra a klid jsou důležitými faktory pro všechny žáky, proto by neměly být opomíjeny. Pokud bude motivace dětí dostatečná, nebude tak těžké získat je ke spolupráci. Děti, které se cítí ve třídě spíše jako nedostačující, by měly pocítit úspěch, pochvalu a podporu.

3. hodina

V následující hodině si žáci vyzkouší aktivitu č. 9.

Cíl

Žáci se naučí vzájemnému respektu. Hra je velmi známá a děti si ji nemusí dlouho osvojovat. Lépe se poznají a dokážou se přijmout ve svých odlišnostech. Odlišnosti nutí každého k určitým postojům, podle kterých pak dotyčný jedná.

Pomůcky

Dělicí čára ve třídě.

Postup

Učitel je na jedné straně a na druhé straně žáci. Učitel pak vyzve žáky, ať vystoupí z řady, pokud se poznají ve větě, kterou řekne.

Vystoupí z řady ti, kteří

Můžeš přidat svůj nápad. Diskutuj nad otázkami, např.:

Jak se cítíš ve velkém kolektivu?

Jaké je to být sám?

Co pro tebe znamená tvá třída, tví přátelé, tví spolužáci?

Doporučené metody

Výklad, rozhovor, diskuze, brainstorming, týmový úkol.

3.4.2 Téma č. 2: ClassFlow

1. hodina

V další části bloku lektor žáky seznámí s hlasovací aplikací ClassFlow, která je volně dostupná na internetu pod tímto odkazem: <https://classflow.com/cs/>. Podrobněji se této aplikaci věnuje vzdělávací program Modul pro koordinátory studentského parlamentu na středních školách, který je také součástí tohoto projektu. Skripta jsou volně dostupná ke stažení zde: https://www.zmgroun.cz/userdata/pages/1/vp3_skripta_final.pdf

Metodické poznámky

Lektor si na svém počítači připraví stránku s aplikací a promítne ji na dataprojektor. Při výkladu a popisu aplikace názorně ukazuje jednotlivé kroky – přihlášení, založení třídy, tvorbu otázek, hlasování apod. ClassFlow je interaktivní výukový systém, který zvyšuje motivaci žáků a učitelů tím, že umožňuje inovovat vzdělávání. Vzdělávání na školách se v současné době vyznačuje zaváděním multimediálních učebních pomůcek do výuky. Jednou z pomůcek je také bezplatná internetová aplikace ClassFlow, která umožňuje zpestřit vyučující proces.

S ClassFlow lze pracovat několika způsoby – v režimu vyučujícího nebo žáka. S aplikací lze pracovat prostřednictvím počítače, tabletu či chytrého telefonu. Aby učitel mohl ClassFlow začít využívat, musí se zaregistrovat na internetových stránkách www.classflow.com. Pedagog se může přihlásit prostřednictvím Office 365, Facebooku nebo pouze registrací s použitím e-mailové adresy. Výhodou je, že aplikace je v českém jazyce a orientace v ní je snadná. Při práci s ClassFlow je vhodné vytvořit jednotlivé třídy se jmény žáků. Jméno a příjmení lze zadat z nabídky Třídy. V nabídce Lekce má učitel možnost procházet své lekce a také lekce jiných učitelů, kteří je zpřístupnili ostatním. Případně může v této nabídce vytvořit novou lekci.

Postřehy z ověření v praxi

Učitelům se aplikace ClassFlow velmi líbila a oceňovali, že mohou tuto aplikaci použít také při výuce v jiných předmětech.

Závěrem hodiny lektor požádá, aby si žáci na příští hodinu donesli své mobilní telefony, v ostatních případech budou k dispozici školní notebooky a tablety, aby si žáci mohli práci s aplikací vyzkoušet.

Pomůcky

Počítač, dataprojektor, Wi-Fi, aplikace ClassFlow.

Doporučené metody

Výklad, rozhovor, diskuze, ukázka

2. hodina

Na začátku další hodiny lektor zopakuje informace z minulé hodiny ohledně aplikace ClassFlow. Každý žák bude mít k dispozici svůj mobilní telefon, notebook nebo tablet a pod vedením lektora se přihlásí do třídy. Lektor bude mít v aplikaci připravené otázky k hlasování a žáci si mohou vyzkoušet hlasování v praxi.

Pomůcky

Počítač, notebook, tablet, telefon, Wi-Fi, aplikace ClassFlow.

Doporučené metody

Výklad, rozhovor, diskuze, brainstorming, týmový úkol.

Doplňující úkoly pro žáky bez SVP k tomuto metodickému bloku:

Pracovní list č. 9

https://www.zmgroupp.cz/userdata/pages/1/vp4_pl9_final.pdf

Metoda: individuální práce

Úkol: Žáci budou nejdříve pracovat samostatně na jednotlivých úkolech. Následně budou všichni prezentovat své nápady.

Pracovní list č. 14

https://www.zmgroupp.cz/userdata/pages/1/vp4_pl14_final.pdf

Metoda: individuální práce

Úkol: V následujícím úkolu budou žáci pracovat samostatně. Napíší na řádky, jestli se jedná o projevy demokracie, nebo druhé formy vlády. Nakonec zkusí pojmenovat dva muže na fotografiích, kteří souvisí s těmito formami vlády.

Rozvíjené kompetence v tomto bloku:

kompetence k učení,
kompetence k řešení problémů,
kompetence komunikativní,
kompetence sociální a personální,
kompetence občanské,
kompetence pracovní.

Doporučená literatura:

KOŠTÁLOVÁ, H., KRÁLOVÁ, T., LORENC, M. *Vybrané kapitoly pro rozvoj pedagogických dovedností*. Praha: Oeconomica, 2010. ISBN 978-80-245-1653-0.

BRANDER, P., KRAPF, P., WEIDINGER, W. *Kompas: manuál pro výchovu mládeže k lidským právům*. Vyd. 1. Editor: Rolf Gollob, Peter Krapf. Překlad: Eva Potužníková, Martin Potužník. Praha: Argo, 2006, Edice pedagogické literatury. ISBN 80-720-3827-3.

HANSEN ČECHOVÁ, B. *Nápady pro rozvoj a hodnocení klíčových kompetencí žáků*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-388-8.

3.5 Metodický blok č. 5: Oficiální uvedení do úřadu, příprava na školní rok, evaluace, závěr – 4 hodiny

Tento metodický blok seznámí žáky s oficiálním uvedením zvolených zástupců do školního parlamentu, s přípravou na školní rok z pohledu členů parlamentu a se zhodnocením činnosti parlamentu na konci školního roku. Závěrečná hodina bude sloužit k zhodnocení celého kroužku.

Opět budou hodiny prokládány úkoly z pracovních listů, aby byla udržena pozornost žáků a jejich motivace.

3.5.1 Téma č. 1: Oficiální uvedení do úřadu

1. hodina

Tato hodina navazuje na skripta – kapitola č. 11. Zvolení zástupci tříd jsou uvedeni do úřadu složením slibu a podepsáním smluv mezi třídou a jejich zástupcem a mezi členem ŠP a školou. Příklad slibu člena parlamentu je uveden ve skriptech. Dále se vypracuje úkol z pracovního listu č. 10.

Cíl

Co je to diskriminace?

Pomůcky

Barevné samolepky a jedna bílá samolepka

Postup

Jedná se o práci s celou třídou. Učitel má všechny nálepky u sebe. Žáci zavřou oči a učitel jim nalepí nálepky na čela. Žáci otevřou oči. Jejich úkolem je ptát se otázkou: „Jakou barvu mám na čele?“ Žáci musí uhodnout svou barvu a hledat ji následně u ostatních. Poté musí vytvořit skupinu všichni žáci se stejnou barvou.

Učitel klade otázky a podněty:

- Jaký jste měli pocit, když jste potkali první osobu se stejnou barvou nálepky, jako jste měli vy?
- Pomáhali jste si v hledání ve skupině?
- Jak se cítil ten, co měl jako jediný bílou nálepku?
- Navrhla mu některá skupina, že jej přijme mezi sebe?
- Jak je možné integrovat osobu/žáka s bílou nálepkou?

Doporučené metody

Výklad, rozhovor, diskuze, brainstorming, týmový úkol.

3.5.2 Téma č. 2: Příprava na školní rok

1. hodina

Tato hodina navazuje na skripta – kapitola č. 12. V další hodině bloku lektor představí body, kterými by se měl zabývat parlament po jeho zvolení. Je důležité, aby se ŠP hned od začátku nepřetížil velkým množstvím akcí. Optimální scénář na začátku roku je:

- schůzka, kde se žáci parlamentu seznámí mezi sebou a obeznámí se s pravidly,
- plán schůzek s vedením školy,
- písemné sestavení jasného plánu práce na určité období,
- průběžná výměna informací mezi třídou a ŠP,
- organizace jedné větší zábavné akce pro žáky,
- zabývat se všemi návrhy, které do ŠP přijdou.

Úkol

Žáci se rozdělí do tří skupin a připraví plán možných akcí na školní rok. Poté jeden ze skupiny plán akcí představí ostatním skupinám.

Pomůcky

Papír A3, fixy.

Cíl

Cílem této aktivity je zlepšení komunikačních a prezentačních dovedností a podpora týmové práce.

Doporučené metody

Diskuze, rozhovor, týmová práce.

Metodické poznámky

Třída je vnímána jako celek a jako taková by měla jednat a vystupovat. Třída se skládá z mnoha osobností a individualit, ke kterým přistupujeme s respektem a úctou. Proto prvním úkolem je zajistit rovný a demokratický přístup ke všem. A také pro všechny stejná pravidla a stejná práva. Velmi účinné je zároveň nastavení jasných mantinelů, to znamená, že to, co očekávám já od ostatních, mohou také oni očekávat ode mne. Žáci se učí zodpovědnosti, ale také důvěře. Jednoduchý princip, který žáka osobnostně tvoří. Žák uplatňuje a potřebuje tyto zásady a principy po celý život.

Pocit bezpečí ve třídě je mikroklimatem, ve kterém se pohybují děti. Vedením a poskytováním informací a hrou by se měly dozvědět, jak funguje zákon, k čemu slouží a proč je nutné dodržovat pravidla.

3.5.3 Téma č. 3: Hodnocení

1. hodina

Tato hodina navazuje na skripta – kapitola č. 13. Lektor informuje, že hodnocení práce parlamentu by mělo probíhat po každé akci a také po ukončení školního roku. Po ukončení školního roku by hodnocení mělo proběhnout písemně formou zprávy o pořádaných akcích v daném roce.

Účastníci se snaží vytvořit otázky pro hodnocení akce, např.:

- *Co pozitivního přinesla akce škole?*
- *Kde nastaly při realizaci akce problémy a jak jim příště předejít?*
- *Jaké byly ohlasy účastníků akce?*

K hodnocení se mohou využívat hodnotící dotazníky, které mohou mít několik forem. Je vhodné, aby si lektor před hodinou připravil několik typů dotazníků pro jednu akci, např. dotazník s uzavřenými otázkami, otevřenými otázkami, s možností zvolit hodnocení od 1 do 5. Poté všichni společně debatují nad výhodami a nevýhodami jednotlivých dotazníků.

Úkol

Žáci se rozdělí do tří skupin a každá skupina si zvolí akci, ke které připraví hodnotící dotazník v podobě několika otázek. Na úkol budou mít žáci 20 minut.

Pomůcky

Papír A4, psací potřeby.

Doporučené metody

Výklad, rozhovor, diskuze, týmový úkol.

Doplňující úkoly pro žáky bez SVP k tomuto metodickému bloku:

Pracovní list č. 13

https://www.zmgroupp.cz/userdata/pages/1/vp4_pl13.pdf

Metoda: individuální práce

Úkol: Žáci budou odpovídat na otázky. Následně z písmenek složí tajenku.

Pracovní list č. 19

https://www.zmgroupp.cz/userdata/pages/1/vp4_pl19_final.pdf

Metoda: individuální práce

Úkol: V následujícím úkolu budou žáci nejdříve pracovat samostatně na přiloženém textu. Zakroužkují správné odpovědi, které patří do textu. Následně budou společně diskutovat o nových místech, která mohou být určena k propagaci školního parlamentu.

3.5.4 Téma č. 4: Závěr

1. hodina

Na závěr kroužku lektor s žáky pohovoří o tom, jak se jim kroužek líbil, zda splnil jejich očekávání, co by zlepšili apod. Je vhodné také nechat žákům vyplnit anonymní hodnotící dotazníky, které mohou přinést další nápady či připomínky, které by žáci jinak nahlas neuvedli.

Lektor předá žákům osvědčení o absolvování kroužku.

Kompetence rozvíjené v tomto bloku:

kompetence k učení,
kompetence k řešení problémů,
kompetence komunikativní,
kompetence sociální a personální,
kompetence občanské,
kompetence pracovní.

Doporučená literatura:

HAZLBAUER, T., PETROVSKÁ, K., HOTOVÝ, F. *Žákovský parlament III*. Praha: Gemini o.s., 2012. ISBN 978-80-905293-3-5.

4 Příloha č. 1 – Soubor materiálů pro realizaci programu

Skripta: https://www.zmgroup.cz/userdata/pages/1/vp6_skripta_final.pdf

Pracovní listy: [Školní parlament- hry \(zmgroup.cz\)](https://www.zmgroup.cz/userdata/pages/1/vp6_skripta_final.pdf)

E-learning: <https://elearning.zmgroup.cz/kurz/modul-pro-koordinatory-zs-6-z-6-implementace-zakovskeho-parlamentu-do-zivota-skoly#/>

5 Příloha č. 2 – Soubor metodických materiálů

Řešení závěrečného testu: 1 a), 2 a), 3 b), 4 b), 5 b)

Metodika distanční: [vp6_metodika_distancni.pdf \(zmgroun.cz\)](https://www.zmgroun.cz/vp6_metodika_distancni.pdf)

Metodika prezenční: [vp6_metodika_prezenci.pdf \(zmgroun.cz\)](https://www.zmgroun.cz/vp6_metodika_prezenci.pdf)

Pracovní listy - řešení: [Školní parlament- hry \(zmgroun.cz\)](https://www.zmgroun.cz/skolni_parlament-hry)

Závěrečný test - řešení: [vp6_test_reseni.pdf \(zmgroun.cz\)](https://www.zmgroun.cz/vp6_test_reseni.pdf)

Pracovní listy – řešení ze vzdělávacího programu VP4: <https://www.zmgroun.cz/produkty-a-sluzby/skolstvi-a-dotacni-management/#mark4>

Materiály vytvořené v rámci OP VK a OP VVV v minulém období:

Název a číslo projektu: Škola pro život, CZ.1.07/1.4.00/21.2920

Anotace: Sada je zaměřena na téma stát a právo a s ním spojené pojmy. Materiály jsou podporou výkladu vyučujícího, zároveň obsahují úkoly pro žáky. Některé procvičují formou hry.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/120817>

Název a číslo projektu: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT, CZ.1.07/1.4.00/21.2315

Anotace: Prezentace zpracovávají část učiva „výchovy k občanství“ v 7. ročníku. Protože žáci naší školy nemají do VKO učebnice, pomáhají jim prezentace k větší názornosti při probírání učiva a současně si podle nich provádějí zápis do sešitu. Zahrnuty jsou kapitoly Kam patřím, Já a společenský systém, Já a okolní svět, Globální problémy lidstva a Já a hospodaření.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/128784>

Název a číslo projektu: Modernizace školy pomocí digitálních technologií, CZ.1.07/1.4.00/21.3796

Anotace: Sada slouží pro výklad probíraného učiva. Žáci mají v digitálních učebních materiálech vloženo i cvičení na procvičení. DUM – ústava – test slouží k ověřování osvojeného učiva.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/91693>

Název a číslo projektu: Interaktivní škola Kelč, CZ.1.07/1.4.00/21.3484

Anotace: Jednoduché, pomocné a procvičovací materiály do hodin občanské výchovy na základních školách pro SMART tabule. Zaměřujeme se především na problematiku státu, osobnosti člověka a významné (sváteční) dny v průběhu kalendářního cyklu roku.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/140116>

Název a číslo projektu: Škola pro 21.století, CZ.1.07/1.4.00/21.3066

Anotace: Prezentace v této sadě žáky seznamují a zároveň jim vysvětlují pojmy – výše uvedená klíčová slova, dále žáci umějí vyjmenovat globální problémy, pravomoci prezidenta a vlády, užívají základní pojmy z oblasti moci zákonodárné. Také popíší a dokážou vysvětlit, na jakých principech funguje sekta. Seznamují se s hlavními světovými náboženstvími.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/62595>

Název a číslo projektu: Škola pro život, CZ.1.07/1.4.00/21.3608

Anotace: Sada obsahuje pracovní listy, které jsou určeny pro jednotlivce, lze je použít jako samostatnou práci při úvodu do tématu i pro opakování. Rozvíjejí logické myšlení.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/117273>

Název a číslo projektu: Zahrada jazyků, CZ.1.07/1.4.00/21.1789

Anotace: Sada je zaměřena na kompetence sociální a personální, k řešení problémů a komunikativní. Při opakování látky se žáci seznámili s textem. Řešili otázky a úkoly. Součástí sady jsou pracovní listy.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/14071>

Název a číslo projektu: Model respektujícího žákovského parlamentu, CZ.1.07/1.2.00/14.0027

Anotace: Cílem projektu bylo zavedení efektivně fungujícího žákovského parlamentu na základní školy, který cíleně a záměrně vychovává žáky ke vzájemné toleranci a respektu, k obraně lidských práv a k mezikulturní citlivosti a vede k podpoře integrace sociokulturních menšin do života školy. Během projektu byl vytvořen ucelený systém podpory pro žákovské parlamenty na základních školách, který doposud v ČR chyběl. Soubor podpůrných nástrojů byl cíleně zaměřen na rozvoj dovedností a znalostí jak žáků, tak učitelů.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Project/Detail/1810>

Název a číslo projektu: Žákovské parlamenty S.O.S., CZ.1.07/1.1.00/14.0075

Anotace: Program, který pomáhá žákům zlepšovat prostředí školy. Obsahuje příručku pro učitele, osm žákovských sešitů pro mapování jednotlivých oblastí a formulář pro vkládání příkladů k jednotlivým oblastem.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/52018>

Název a číslo projektu: Pestrá škola, CZ.1.07/1.4.00/21.2103

Název a číslo projektu: Vytvořená sada se zaměřuje na získávání, třídění a zpracování informací z různých oblastí občanské společnosti. Věnuje se Ústavě ČR, základním lidským právům, finanční gramotnosti, vlivu médií na člověka, rodině.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/113007>

Název a číslo projektu: EU peníze pro SŠ pro sluchově postižené, CZ.1.07/1.5.00/34.0712

Anotace: Sada je zaměřena na základní informace o České republice a vztah ČR a Evropské unie. Žáci se seznámí se systémem fungování státu. V jednotlivých souborech jsou vysvětlovány důležité pojmy jako demokracie, právo, moc zákonodárná, výkonná a soudní. Žáci se dále seznámí s postavením České republiky v rámci Evropské unie a s fungováním Evropské unie. Učivo si žáci mohou procvičit v mnoha cvičeních, doplňovačkách a jiných aktivitách, které jsou součástí digitálních učebních materiálů.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/7767>

Název a číslo projektu: Moderní škola Letohrad, CZ.1.07/1.4.00/21.2584

Anotace: Sada je zaměřena na vyvození a vizualizaci učiva. Sada také slouží k opakování probraného učiva. Součástí sady jsou pracovní listy, které vedou k osvojení a ověření probírané látky.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/143968>

Název a číslo projektu: Učíme se vzájemně, CZ.1.07/1.4.00/21.0138

Anotace: Člověk a společnost, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/141325>

6 Příloha č. 3 – Závěrečná zpráva o ověření programu v praxi

I.

Příjemce	Z+M
Registrační číslo projektu	CZ.02.3.68/0.0/16_032/0008253
Název projektu	Žákovský parlament jako efektivní nástroj pro rozvoj kompetencí pro demokratickou kulturu
Název vytvořeného programu	VP6 - Modul Demokratická výchova pro žáky se SVP
Pořadové číslo zprávy o realizaci	6

II.

Místo ověření programu	Datum ověření programu	Cílová skupina, s níž byl program ověřen¹
Základní Škola Havířov-Šumbark Základní škola Gen. Píky	11. 2. 2020 22. 2. 2020	žáci ZŠ se SVP

III.

1. Stručný popis procesu ověření programu

a) *Jak probíhalo ověření programu (organizace, počet účastníků, počet realizátorů atd.)?*
ZŠ Školní - ověření programu probíhalo na základní škole v úterý 11. 2. S vedoucím kroužku a ředitelem školy, MVDr. Svobodou, jsem byla v kontaktu již minulý týden, kdy jsme společně probírali i telefonicky základní informace o kroužku, zapojení žáků, jejich stylu práce a problémům ve škole, následovala poté má účast na odpoledním kroužku pro žáky ZŠ, kdy měli již 19. setkání ze 20 plánovaných. Dnešní setkání skupiny žáků je také již 19., předposlední. Žáci s SVP mají pouze 20 setkání v kroužku. To je první skutečnost, kterou s ředitelem školy, MVDr. Svobodou, který je zároveň i vedoucím kroužku, probíráme. Proč mají žáci s SVP jen 20 schůzek, když přitom jejich práce je často pomalejší, potřebují více dopomoci při práci, jiné metody činností i aktivit a bylo by naopak žádoucí mít pro jejich aktivitu více hodin.

¹ Uveďte stručně charakteristiku a velikost skupiny (např. 25 žáků 7. ročníku ZŠ apod.) a název organizace.

ZŠ Gen. Píky - ověření programu probíhalo na základní škole 22. 1. v odpoledních hodinách. S vedoucí kroužku Mgr. Ljubou Konečnou jsem byla v kontaktu (email, mobil) již před týdnem, kdy jsme společně probírali i telefonicky základní informace o kroužku, zapojení žáků, jejich stylu práce a problémům ve škole, následovala poté má účast na odpoledním kroužku pro žáky ZŠ.

Kroužek navštěvuje deset dětí se SVP, převážně romského původu.

V době setkání měli žáci, kteří jsou zařazeni do kroužku pro žáky s SVP, již 20. setkání ze 20 plánovaných a vyplňovali hodnotící dotazník. Shrnuli mi také své pocity z kroužku, činnosti v ŽP školy, kde dva z nich působí i další spolupráce, která bude se ŽP pokračovat i poté, co kroužek pro žáky s SVP nyní končí.

b) Jaký byl zájem cílové skupiny?

V obou školách měli žáci o kroužek zájem, mrzelo je, že kroužek má jen 20 vyučovacích hodin.

c) Jaká byla reakce cílové skupiny?

ZŠ Školní - žáci pracovali aktivně, žáci často debatovali, naučili se vyjadřovat své postoje a názory. ZŠ Gen. Píky - reakce cílové skupiny i vedoucí kroužku jsou kladné. „Domnívám se, že metodika i pracovní listy byly vhodně koncipovány,“ říká mi na můj dotaz vedoucí kroužku a dodává, že: „Téměř všechny kapitoly jsme probrali, věnovali jsme se ve větší míře kapitole Lidská práva, veškerým kapitolám, které se týkaly EU, NATO.“ Výhodou bylo, že téma rezonovalo s tématy, které žáci již probírali v hodinách občanské výchovy a nyní si ho tedy oživilo případně doplnili.

2. Výsledky ověření

a) Výčet hlavních zjištění/problémů z ověřování programu:

- Skripta 13 kapitol, ale pracovní listy jen 12 aktivit, navíc často aktivity neodpovídají textům ve skriptech. Např. skripta str. 14 - SWOT analýza, žáci mají doplnit tabulku ve skriptech, není ale nic v pracovních listech.
- Ve skriptech v závěrečném testu je 12 otázek, přičemž otázka č. 12 je dle pana ředitele zavádějící – o koordinátorovi na škole rozhoduje ředitel školy, ne parlament.
- Otázka č. 8 – co je to SWOT analýza, je pro žáky ZŠ nepřiměřená, tuto problematiku učivo ZŠ nepokrývá stejně jako otázka akčního plánu.
- Skripta a pracovní listy nemají uvedeny zdroje obrázků, použité obrázky mají často autorské omezení (logotyp pozn. evaluátora)

I zde na škole se ukázalo, že by bylo dobré umožnit i většímu počtu žáků účast v kroužku a dodat na vyžádání školy více pracovních listů.

a) Návrhy řešení zjištěných problémů:

Úprava obsahu učiva pro ZŠ (viz připomínka k SWOT analýze)

Jazyková korekce textů předkládaných žákům.

Grafická úprava sjednocená a doplněná o fotografie a obrázky s uvolněnými autorskými právy či vlastními.

b) Bude/byl vytvořený program upraven?

Ano, program bude upraven tvůrcem materiálů dle připomínek evaluátora a koordinátora – otázky závěrečného testu se zjednoduší, bude jen 5 otázek a odpovědi a až c, přičemž bude správná jen jedna odpověď.

Úkol č. 1 – pracovní listy byly zřejmě vytištěny oboustranně. Dalším realizátorům doporučíme pracovní listy tisknout jednostranně. Tabulku bude doplněna o další tři políčka, aby se sem vešlo 12 hodnot. Věty budou přeformulovány.

Záměrem tvůrce skript nebylo, aby ke každé kapitole existoval pracovní list. Pracovní listy jsou jen doplňkem ke kroužku a mají za úkol žáky rozptýlit individuálním či skupinovým úkolem.

Jazyková a grafická korektura se předpokládá uskutečnit po zapracování připomínek před odevzdáním materiálů k posouzení odborným garantům.

Fotografie budou bez vodoznaku se zakoupenými autorskými právy před odesláním odborným garantům.

Počet účastníků byl dán žádostí o dotaci s tím, že je možné, aby do kroužku bylo zapojeno více dětí. Počet 10 dětí byl minimální.

c) Jak a v kterých částech bude program na základě ověření upraven?

Budou upraveny pracovní listy a skripta dle připomínek. Pak projdou veškeré materiály jazykovou a grafickou korekturou.

Úkol č. 1 – tabulka bude doplněna o další tři políčka, aby se sem vešlo 12 hodnot. Věty budou přeformulovány.

Záměrem tvůrce skript nebylo, aby ke každé kapitole existoval pracovní list. Pracovní listy jsou jen doplňkem ke kroužku a mají za úkol žáky rozptýlit individuálním či skupinovým úkolem.

Fotografie budou bez vodoznaku se zakoupenými autorskými právy před odesláním odborným garantům.

b) Hodnocení účastníků a realizátorů ověření²

a) Jak účastníci z cílové skupiny hodnotili ověřovaný program?

Žáci práci se skripty a pracovními listy hodnotili převážně kladným smajlíkem, popřípadě neutrálním. Žádný žák nevybarvil negativního smajlíka.

b) Co bylo v programu hodnoceno v rámci ověřovací skupiny nejlépe?

Úkoly v pracovním listě, převážně úkol Poznej sám sebe a Strom života.

Zábava s texty a zadanými úkoly, přehlednost a zvolená témata.

c) Jak byl hodnocen věcný obsah programu?

Převážně kladně. Jen v málo částech by jej žáci doplnili o další informace.

d) Jak bylo hodnoceno organizační a materiální zabezpečení programu?

Dle slov vedoucích kroužku bylo vše dostačující, využili veškeré možnosti - notebook, aplikaci ClassFlow, texty skript i pracovních listů.

e) Jak byl hodnocen výkon realizátorů programu?

Žáci hodnotili na dotaz evaluátora kladně aktivitu, projev i zapojení vedoucích kroužku.

I dle mého názoru byl kroužek veden pro žáky zajímavou formou, střídaly se činnosti, vedoucí často úkoly i pokyny opakovala, slabším žákům pomáhala s přečtením a pochopením textu, dovysvětlovala. Dávala prostor pro společnou práci ve dvojici i skupinách.

f) Jaké měli účastníci výhrady/připomínky?

Těžký závěrečný test.

g) Opakovala se některá výhrada/připomínka ze strany účastníků častěji? Jaká?

Těžký závěrečný test, gramatické chyby v textu.

² Vychází z evaluačních dotazníků žáků, učitelů, realizátorů programů – pracovníků neformálního vzdělávání či záznamů z rozhovorů s dětmi, které předmět učitelé používají pro kontroly na místě.

- h) Budou případné připomínky účastníků zapracovány do další verze programu?
Pokud ne, proč?*

Závěrečný test byl zjednodušen. Všechny dokumenty projdou jazykovou a grafickou korekturou.

- i) Jak byl program hodnocen ze strany realizátorů programu?*

Lektor do dotazníku uvedl, že žáky kroužek bavil, většina úloh z pracovních listů byla pro ně srozumitelná, ale jediné za pomoci lektora. Doporučil by více schůzek jak 20.

- j) Navrhují realizátoři úpravy programu, popř. jaké?*

Vytvořit program pro žáky se SVP se 40 vyučovacími hodinami.

- k) Budou tyto návrhy realizátorů zapracovány do další verze programu? Pokud ne, proč?*

Bohužel ne, cílem tohoto projektu bylo vytvořit vzdělávací program pro žáky na ZŠ se SVP pouze s časovou dotací 20 VH. Projekt byl takto nastaven.

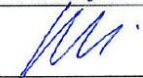
- l) Konkrétní výčet úprav, které budou na základě ověření programu zapracovány do další/finální verze programu:*

Zjednodušení závěrečného testu.

Úkol č. 1 – tabulka bude doplněna o další tři políčka, aby se sem vešlo 12 hodnot. Věty budou přeformulovány.

Jazyková a grafická korektura se předpokládá uskutečnit po zapracování připomínek před odevzdání materiálů k posouzení odborným garantům.

Fotografie budou bez vodoznaku se zakoupenými autorskými právy před odesláním odborným garantům.

	Jméno, příjmení, titul	Datum a místo	Podpis
Zpracoval/a	Mgr. Stanislava Marešová	3. 3. 2020	

7 Příloha č. 4 – Odborné a didaktické posudky programu

I.

Příjemce	Z + M Partner, s.r.o.
Registrační číslo projektu	CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008253
Název projektu	Žákovský/studentický parlament jako efektivní nástroj pro rozvoj kompetencí pro demokratickou kulturu
Název vytvořeného programu	Demokratická kultura pro žáky se SVP
Pořadové číslo zprávy o realizaci, ke které je posudek dokládán	

II.

3. Celkové zhodnocení programu
d) <i>Je název programu srozumitelný a vyjadřuje jeho obsah?</i>   ano   e) <i>Odpovídá název programu názvu, který příjemce uvedl do přílohy žádosti o podporu Přehled vytvářených programů a zvolených tematických oblastí?</i>   ano   f) <i>Je jasně stanoven cíl programu?</i>   ano   g) <i>Je dosažení vzdělávacího cíle programu reálné?</i>   ano   h) <i>Je vzdělávací cíl stanoven v souladu s Kompetencemi pro demokratickou kulturu – viz kap. 2 Pravidel pro žadatele a příjemce – specifická část?</i>   ano

- i) *Pokud je program určen dětem a žákům, jsou rozvíjeny odpovídající klíčové kompetence?
Je vzdělávací cíl stanoven v souladu s příslušným RVP?*

ano

- j) *Pokud je program určen pedagogům, odpovídá vzdělávací cíl programu potřebám jejich pedagogické praxe?*

Není určen pedagogům

- k) *Je jasně stanovena cílová skupina?*

Doporučuji vždy na začátku materiálů více zdůraznit, že se jedná o žáky 2.stupně ZŠ. Lze nalézt, že se jedná o žáky s SVP, částečně v některých materiálech, že jde o ZŠ, ale určit i věkové rozmezí

- l) *Odpovídá zvolená cílová skupina programu údaj, který uvedl příjemce do přílohy žádosti o podporu Přehled vytvářených programů a zvolených tematických oblastí?*

ano

- m) *Odpovídá zaměření a obsah programu zvolené cílové skupině?*

ano

- n) *Pokud se jedná o program s uzpůsobením pro žáky se SVP ve smyslu společného vzdělávání, je splněna podmínka, že jej mohou žáci se SVP bez problému absolvovat?*

ano

- o) *Odpovídá obsah a pojetí programu Kompetencím po demokratickou kulturu a pojetí aktivity č. 7 ve výzvě?*

ano

- p) *Není koncepce programu v rozporu s pojetím Kompetencí po demokratickou kulturu a pojetím aktivity č. 7 ve výzvě?*

není

- q) *Odpovídá obsah programu zvolené tematické oblasti (viz kap. 5.2.4 Pravidel pro žadatele a příjemce – specifická část), kterou příjemce uvedl do přílohy žádosti o podporu Přehled vytvářených programů a zvolených tematických oblastí?*

ano

- r) *Odpovídá hodinová dotace obsahu a cílům programu?*

ano

- s) *Je program zpracován na dostatečné grafické úrovni s využitím vzoru přílohy pro vzdělávací program (viz vzor na webu MŠMT)?*

ano

- t) *Je program zpracován ve všech částech, které obsahuje vzor přílohy pro vzdělávací program (viz vzor na webu MŠMT)?*

ano

- u) *Obsahuje program všechny povinné dílčí výstupy vzdělávacího programu tak, jak jsou uvedeny v popisu aktivity č. 7 v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část?*

ano

- v) *Obsahuje program všechny povinné dílčí výstupy vzdělávacího programu minimálně tak, jak je příjemce uvedl v příloze žádosti o podporu Přehled klíčových výstupů k naplnění indikátorů projektu ESF?*

ano

- w) *Proběhlo ověření programu dle podmínek uvedených v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část – viz kap. 2 a kap. 5.2.4?*

ano

- x) *Je součástí finální verze programu Zpráva o ověření programu v praxi (viz vzor na webu MŠMT)? Byly do finální verze programu skutečně zpracovány poznatky z ověření programu v praxi?*

ano

- y) *Vypořádal a zapracoval příjemce Vaše případné připomínky a návrhy, pokud jste je před vypracováním této finální verze posudku vnesl/a?*

Před touto zprávou nebyly připomínky

- z) *Jaké jsou slabé a silné stránky programu?*

-silné stránky: srozumitelné, interaktivní, výběr zajímavých technik

- slabé stránky: grafická stránka materiálů, pro tuto cílovou skupinu ne příliš zajímavá. S ohledem na to, že se jedná o žáky s SPV, bylo by vhodné více zapojit grafiku a méně textu

- aa) *Jak hodnotíte celkové zpracování programu a jeho kvalitu? Vložte slovní hodnocení.*

Pokud byste měl/a program ohodnotit známkou, jakou mu udělíte? Známkování jako ve škole, tj. od jedničky (nejlepší hodnocení) do pětky (nejhorší hodnocení).

Hodnocení by bylo za 2, právě s ohledem na výše uvedené. Zajímavé interaktivní techniky, vtahování žáků do výuky. Slabá grafická stránka.

bb) Doporučujete program k realizaci tvůrcem programu?

ano

cc) Doporučujete program k realizaci i dalšími subjekty?

ano

4. Zhodnocení programu z odborného hlediska

d) Je program ve všech dílčích výstupech zpracován kvalitně a na potřebné odborné úrovni?

ano

e) Je z odborného hlediska program koncipován logicky?

ano

f) Je program ve všech dílčích výstupech zpracován dostatečně přehledně?

ano

g) Jsou jednotlivé obsahové části programu propojeny, existuje potřebná návaznost jednotlivých obsahových celků?

ano

h) Odpovídá odborná úroveň programu současným poznatkům a je dostatečně aktuální?

ano

- i) Je program z odborného hlediska zpracován v souladu s Kompetencemi pro demokratickou kulturu?

ano

- j) Je program ve všech dílčích výstupech dostatečně podrobně rozpracován (tj. tak, aby mohl být bez problémů realizován bez dalšího doplňování obsahu učiva apod. i jiným subjektem, v jiné škole)?

ano

- k) Je program ve všech dílčích výstupech zpracován tak, že je možná jeho bezproblémová přenositelnost (vyjma částí programu, které jsou popř. vázány na konkrétní region, konkrétní objekt atd., popř. obsahuje program varianty pro jiný region, objekt nebo metodický návod na možnou úpravu pro realizaci v jiném regionu, objektu apod.)?

ano

- l) Pokud je program určen pedagogickým pracovníkům, je zpracován ve formě odpovídající požadavkům na akreditované programy DVPP: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/akreditace-v-systemu-dvpp>?

Není určen pedagogickým pracovníkům

- m) Pokud je program určen pedagogickým pracovníkům a obsahuje distanční část, je zpracován dle akreditačních požadavků na programy DVPP s distanční částí: <http://www.msmt.cz/file/36202>?

Není určen pedagogickým pracovníkům

- n) Je soubor odkazů na materiály, které byly pro danou problematiku vytvořeny v předchozích projektech, dostatečně rozsáhlý, jsou anotace výstižné a jsou odkazy funkční?

ano

- o) Je terminologie používaná ve všech dílčích výstupech na odpovídající odborné úrovni, popř. je v odůvodněných případech dostatečně vysvětlena?

ano

p) *Obsahuje program potřebné odkazy na použité zdroje?*

ano

q) *Jsou citace uváděny v souladu s platnou normou?*

ano

r) *Prošel program ve všech dílčích výstupech jazykovou korekturou?*

ano

s) *Je program ve všech dílčích výstupech na potřebné jazykové, stylistické a grafické úrovni?*

ano

t) *Je program ve všech dílčích výstupech zpracován tak, že splňuje všechny požadavky uvedené v Kritériích kvality digitálních vzdělávacích zdrojů podpořených z veřejných rozpočtů: http://clanky.rvp.cz/wp-content/upload/prilohy/21071/kriteria_kvality_digitalnich_vzdelavacich_zdroju.pdf?*

ano

u) *Doložil příjemce, jak nabídl program ke zveřejnění na portálech uvedených v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část?*

ano

v) *Jak hodnotíte celkovou odbornou úroveň programu?*

Program je po odborné stránce zpracován dostatečně. Obsahově je přizpůsoben cílové skupině – žákům ZŠ s SVP. Je využito i moderních technologií pro hlasování.

5. Zhodnocení programu z didaktického hlediska

m) Jsou zvolené metody, postupy a formy výuky/realizace programu vhodné?

ano

n) Odpovídají zvolené metody, postupy a formy dané cílové skupině?

ano

o) Odpovídá obsah a odborná náročnost programu zvolené cílové skupině?

ano

p) Pokud je program určen pro děti a žáky, jsou zohledněny věkové zvláštnosti dané cílové skupiny?

ano

q) Pokud je program určen pro pedagogy, jsou z hlediska andragogiky zvoleny odpovídající formy výuky?

Není určen pedagogickým pracovníkům

r) Je v programu zvolena a realizována vhodná forma motivace cílové skupiny?

ano

s) Jsou využity vhodné aktivizační metody?

ano

t) Jsou v programu využívány vhodné didaktické pomůcky?

ano

u) Je metodika programu zpracována na potřebné didaktické úrovni?

ano

v) Obsahuje program všechny potřebné materiály, prezentace, odborné texty, baterie příkladů dobré praxe, seznam doporučené literatury, internetové odkazy, klíče k listům úkolů, křížovek, kvízů, poznatky z ověření v praxi atd.?

ano

w) Jak hodnotíte celkovou didaktickou úroveň programu?

Didaktická úroveň je odpovídající cílové skupině i zaměření programu

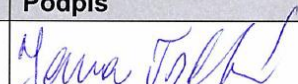

Případné další komentáře/poznámky k programu

Program je dobře zpracován po odborné i didaktické stránce, zapojení žáků je dostačující i s ohledem na SVP. Poněkud pokulhává grafická stránka (text je doplněn pár ilustračními fotografiemi, nicméně s ohledem na cílovou skupinu by si zasloužil zajímavější grafiku provázanou textem a částečně jej nahrazující).

S typografické stránky pouze drobná připomínka – v tištěném textu se nepoužívá zvýraznění podtržením, toto je určeno pro hypertextové odkazy. Doporučuji raději ztučnit písmo.

Potvrzují soulad tohoto programu se zaměřením výzvy, se strategickými dokumenty, s pojetím Kompetencí pro demokratickou kulturu a s požadavky na výstupy aktivity č. 7, které jsou uvedeny v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část (navazující dokument výzvy Budování kapacit pro rozvoj škol II). Program je zpracován kompletně a je na potřebné odborné a didaktické úrovni.

	Jméno, příjmení, titul	Datum a místo	Podpis
Zpracoval/a	Mgr. Jana Trdá, Ph.D.	4.5.2021	

I.

Příjemce	Z + M Partner, s.r.o.
Registrační číslo projektu	CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008253
Název projektu	Žákovský/studentický parlament jako efektivní nástroj pro rozvoj kompetencí pro demokratickou kulturu
Název vytvořeného programu	Demokratická kultura pro žáky se SVP
Pořadové číslo zprávy o realizaci, ke které je posudek dokládán	

II.

6. Celkové zhodnocení programu
<i>dd) Je název programu srozumitelný a vyjadřuje jeho obsah?</i>   Ano.   <i>ee) Odpovídá název programu názvu, který příjemce uvedl do přílohy žádosti o podporu Přehled vytvářených programů a zvolených tematických oblastí?</i>   Ano.   <i>ff) Je jasně stanoven cíl programu?</i>   Ano.   <i>gg) Je dosažení vzdělávacího cíle programu reálné?</i>   Ano.   <i>hh) Je vzdělávací cíl stanoven v souladu s Kompetencemi pro demokratickou kulturu – viz kap. 2 Pravidel pro žadatele a příjemce – specifická část?</i>   Ano.

ii) *Pokud je program určen dětem a žákům, jsou rozvíjeny odpovídající klíčové kompetence? Je vzdělávací cíl stanoven v souladu s příslušným RVP?*

Ano.

jj) *Pokud je program určen pedagogům, odpovídá vzdělávací cíl programu potřebám jejich pedagogické praxe?*

-

kk) *Je jasně stanovena cílová skupina?*

Ano.

ll) *Odpovídá zvolená cílová skupina programu údaj, který uvedl příjemce do přílohy žádosti o podporu Přehled vytvářených programů a zvolených tematických oblastí?*

Ano.

mm) *Odpovídá zaměření a obsah programu zvolené cílové skupině?*

Ano.

nn) *Pokud se jedná o program s uzpůsobením pro žáky se SVP ve smyslu společného vzdělávání, je splněna podmínka, že jej mohou žáci se SVP bez problému absolvovat?*

Ano.

oo) *Odpovídá obsah a pojetí programu Kompetencím po demokratickou kulturu a pojetí aktivity č. 7 ve výzvě?*

Ano.

pp) *Není koncepce programu v rozporu s pojetím Kompetencí po demokratickou kulturu a pojetím aktivity č. 7 ve výzvě?*

Není.

qq) *Odpovídá obsah programu zvolené tematické oblasti (viz kap. 5.2.4 Pravidel pro žadatele a příjemce – specifická část), kterou příjemce uvedl do přílohy žádosti o podporu Přehled vytvářených programů a zvolených tematických oblastí?*

Ano.

rr) *Odpovídá hodinová dotace obsahu a cílům programu?*

Ano.

ss) *Je program zpracován na dostatečné grafické úrovni s využitím vzoru přílohy pro vzdělávací program (viz vzor na webu MŠMT)?*

Ano.

tt) *Je program zpracován ve všech částech, které obsahuje vzor přílohy pro vzdělávací program (viz vzor na webu MŠMT)?*

Ano.

uu) *Obsahuje program všechny povinné dílčí výstupy vzdělávacího programu tak, jak jsou uvedeny v popisu aktivity č. 7 v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část?*

Ano.

vv) *Obsahuje program všechny povinné dílčí výstupy vzdělávacího programu minimálně tak, jak je příjemce uvedl v příloze žádosti o podporu Přehled klíčových výstupů k naplnění indikátorů projektu ESF?*

Ano.

ww) *Proběhlo ověření programu dle podmínek uvedených v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část – viz kap. 2 a kap. 5.2.4?*

Ano.

xx) *Je součástí finální verze programu Zpráva o ověření programu v praxi (viz vzor na webu MŠMT)? Byly do finální verze programu skutečně zapracovány poznatky z ověření programu v praxi?*

Ano, tam kde to bylo možné.

yy) *Vypořádal a zapracoval příjemce Vaše případné připomínky a návrhy, pokud jste je před vypracováním této finální verze posudku vznesl/a?*

Ano.

zz) *Jaké jsou slabé a silné stránky programu?*

Silnou stránkou programu jsou přehlednost, logická návaznost a promyšlenost. Pozitivně hodnotím především pracovní listy, které skutečně mohou efektivně rozvíjet demokratické kompetence žáků. Zároveň je ale škoda, že žádný pracovní list není věnován problematice voleb, demokratické reprezentace či politickému systému, které nejsou příliš reflektovány ani ve skriptech a metodice.

aaa) *Jak hodnotíte celkové zpracování programu a jeho kvalitu? Vložte slovní hodnocení. Pokud byste měl/a program ohodnotit známkou, jakou mu udělíte? Známkování jako ve škole, tj. od jedničky (nejlepší hodnocení) do pětky (nejhorší hodnocení).*

Program považuji za velmi dobře zpracovaný, s jasně formulovanými cíli, skripty přizpůsobenými cílové skupině a propracovanými pracovními listy.

1

bbb) *Doporučujete program k realizaci tvůrcem programu?*

Ano.

ccc) *Doporučujete program k realizaci i dalšími subjekty?*

Ano, v závislosti na charakteru subjektu.

7. Zhodnocení programu z odborného hlediska

w) *Je program ve všech dílčích výstupech zpracován kvalitně a na potřebné odborné úrovni?*

Odborná úroveň odpovídá definovaným cílům a cílové skupině.

x) *Je z odborného hlediska program koncipován logicky?*

Ano.

y) *Je program ve všech dílčích výstupech zpracován dostatečně přehledně?*

Ano.

z) *Jsou jednotlivé obsahové části programu propojeny, existuje potřebná návaznost jednotlivých obsahových celků?*

Ano.

aa) *Odpovídá odborná úroveň programu současným poznatkům a je dostatečně aktuální?*

S ohledem na definované cíle a cílovou skupinu ano.

bb) *Je program z odborného hlediska zpracován v souladu s Kompetencemi pro demokratickou kulturu?*

Ano.

cc) *Je program ve všech dílčích výstupech dostatečně podrobně rozpracován (tj. tak, aby mohl být bez problémů realizován bez dalšího doplňování obsahu učiva apod. i jiným subjektem, v jiné škole)?*

Ano.

dd) *Je program ve všech dílčích výstupech zpracován tak, že je možná jeho bezproblémová přenositelnost (vyjma částí programu, které jsou popř. vázány na konkrétní region, konkrétní objekt atd., popř. obsahuje program varianty pro jiný region, objekt nebo metodický návod na možnou úpravu pro realizaci v jiném regionu, objektu apod.)?*

Ano.

ee) Pokud je program určen pedagogickým pracovníkům, je zpracován ve formě odpovídající požadavkům na akreditované programy DVPP: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/akreditace-v-systemu-dvpp?>

-

ff) Pokud je program určen pedagogickým pracovníkům a obsahuje distanční část, je zpracován dle akreditačních požadavků na programy DVPP s distanční částí: <http://www.msmt.cz/file/36202?>

-

gg) Je soubor odkazů na materiály, které byly pro danou problematiku vytvořeny v předchozích projektech, dostatečně rozsáhlý, jsou anotace výstižné a jsou odkazy funkční?

Ano.

hh) Je terminologie používaná ve všech dílčích výstupech na odpovídající odborné úrovni, popř. je v odůvodněných případech dostatečně vysvětlena?

Ano.

ii) Obsahuje program potřebné odkazy na použité zdroje?

Ano.

jj) Jsou citace uváděny v souladu s platnou normou?

Ano.

kk) Prošel program ve všech dílčích výstupech jazykovou korekturou?

Ano.

ll) Je program ve všech dílčích výstupech na potřebné jazykové, stylistické a grafické úrovni?

Ano.

mm) Je program ve všech dílčích výstupech zpracován tak, že splňuje všechny požadavky uvedené v Kritériích kvality digitálních vzdělávacích zdrojů podpořených z veřejných rozpočtů: http://clanky.rvp.cz/wp-content/uploads/prilohy/21071/kriteria_kvality_digitalnich_vzdelavacich_zdroju.pdf?

Ano.

nn) Doložil příjemce, jak nabídl program ke zveřejnění na portálech uvedených v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část?

Ano.

oo) Jak hodnotíte celkovou odbornou úroveň programu?

Odborná úroveň odpovídá charakteru programu a cílové skupině.

8. Zhodnocení programu z didaktického hlediska

x) Jsou zvolené metody, postupy a formy výuky/realizace programu vhodné?

Ano.

y) Odpovídají zvolené metody, postupy a formy dané cílové skupině?

Ano.

z) Odpovídá obsah a odborná náročnost programu zvolené cílové skupině?

Ano.

aa) Pokud je program určen pro děti a žáky, jsou zohledněny věkové zvláštnosti dané cílové skupiny?

Ano.

bb) Pokud je program určen pro pedagogy, jsou z hlediska andragogiky zvoleny odpovídající formy výuky?

-

cc) Je v programu zvolena a realizována vhodná forma motivace cílové skupiny?

Ano.

dd) Jsou využity vhodné aktivizační metody?

Ano.

ee) Jsou v programu využívány vhodné didaktické pomůcky?

Ano.

ff) Je metodika programu zpracována na potřebné didaktické úrovni?

Ano.

gg) Obsahuje program všechny potřebné materiály, prezentace, odborné texty, baterie příkladů dobré praxe, seznam doporučené literatury, internetové odkazy, klíče k listům úkolů, křížovek, kvízů, poznatky z ověření v praxi atd.?

Ano.

hh) Jak hodnotíte celkovou didaktickou úroveň programu?

Pozitivně.

Případné další komentáře/poznámky k programu

Potvrzuji soulad tohoto programu se zaměřením výzvy, se strategickými dokumenty, s pojetím Kompetencí pro demokratickou kulturu a s požadavky na výstupy aktivity č. 7, které jsou uvedeny v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část (navazující dokument výzvy Budování kapacit pro rozvoj škol II). Program je zpracován kompletně a je na potřebné odborné a didaktické úrovni.

	Jméno, příjmení, titul	Datum a místo	Podpis
Zpracoval/a	Mgr. Aneta Pinková, Ph.D.	20.5.2021, Štěpánovice	

8 Příloha č. 5 – Doklad o provedení nabídky ke zveřejnění programu

Materiály k tomuto vzdělávacím programu byly zveřejněny na stránkách RVP.CZ:

Vážená paní Müller,

na základě e-mailu, který jste zaslala panu Krobotovi ohledně možnosti zveřejnění materiálů z výzvy OP VVV na Metodickém portálu RVP.CZ, Vám zasílám dokument, ve kterém jsou shrnuty základní podmínky a postup uveřejnění.

[Podmínky uveřejnění výstupů z projektů OP VVV](#)

Prosim projděte si dokument a zašlete nám tabulku, ve které bude zapsáno o jaké množství vzdělávacích programů se jedná, kdy je budete chtít zveřejnit, zda máte vlastní úložiště apod. viz dokument. Na základě těchto informací zvolíme vhodný postup zveřejnění.

Prosim, informujte mě také, jakou organizaci zastupujete.

Děkuji a přeji hezký den.
Lenka Perglová

--

Mgr. Lenka Perglová
odborný pracovník referátu pro správu a rozvoj Metodického portálu
RVP.CZ
[+420 274 022 410](tel:+420274022410)
lenka.perglova@nuv.cz
www.rvp.cz

